Leto XXIII., št. 263 Ljubljana, nedelja 21. novembra 1943 Preis — Cena 1.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-22 do 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Lir 18.—, za inozemstvo vključno »Ponedeljkim jutrom« Lir 36.50.

Uredništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica štev. 5, telefon štev. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Fortschreiten des deutschen Gegenangriffs bei Kiew

Umfangreiche Beute und zahlreiche Gefangene bei der Einnahme von Schitomir — Durchbruchsversuche der Sowjets bei Gomel vereitelt — Zusammenbruch der bolschewistischen Angriffe bei Smolensk

Aus dem Führerhauptquartier, 20. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im grossen Dnjeprbogen und bei Tscherkassy kam es gestern nur zu örtlichen Kämpfen.

Im Kampfgebiet von Kiew stossen unsere zum Gegenangriff angetretenen Divisionen trotz zähen feindlichen Widerstandes und schwieriger Wetter- und Geländeverhältnisse weiter vor. Mehrere heftige Entlastungsangriffe der Sowjets scheiterten. Die vor einigen Tagen von feindlichen Kräften besetzte Stadt Schitomir wurde von unseren Truppen eingeschlossen und gestern im Sturm genommen. In der Stadt und bei der Säuberung des zurückeroberten Geländes fielen zahlreiche Gefangene und umfangreiche Beute in unsere Hand.

Beiderseits Gomel wurde auch gestern erbittert gekämpft. Während südwestlich der Stadt die harten Kämpfe im Gange sind, wurden nordöstlich Gomel alle von zahlreichen Schlachtfliegern unterstützten Durchbruchsversuche der Sowjets vereitelt und örtliche Einbrüche durch Gegenstösse bereinigt.

Westlich und nordwestlich Smolensk wurden die mit neu herangeführten starken Kräften auch gestern angreifenden Sowjets wieder blutig abgeschlagen. Teilweise brachen die feindlichen Angriffe schon im zusammengefassten Abwehrfeuer an unserer Front zusammen.

Im Einbruchsraum südwestlich Newel lebhafte örtliche Kämpfe.

An der süditalienischen Front herrschte beiderseitige rege Artillerie- und Spähtrupptätigkeit. Durch ein eigenes Stosstruppunternehmen südwestlich Mignano wurden Stellungsverbesserungen erzielt.

Im östlichen Mittelmeer griff die Luftwaffe einen feindlichen Flottenverband an und beschädigte durch Bombenvolltreffer einen Kreuzer und einen Zerstörer schwer.

Feindliche Fliegerverbände stiessen bei Tag bis an die deutsche Westgrenze und in der Nacht in das westliche Reichsgebiet vor. Durch Bombenwürfe entstanden Schäden und Verluste. Sieben feindliche Flugzeuge wurden hierbei und zwei weitere über dem Atlantik abgeschossen.

Deutsche Flugzeuge griffen in der vergangenen Nacht erneut Einzelziele in London an.

Ameriška mornarica na Pacifiku razbita

Huda Knoxova zadrega — Priznavanje boljševiških izgub v obrokih

Tokio, 19. nov. (Vzhodnoazijska služba DNB). Vsled vedno močnejših zahtev severnoameriškega naroda, naj vojna poročila odgovarjajo resnici, piše »Domei«, je sedaj pričelo ameriško mornariško ministrstvo objavljati izgube, ki jih je utrpela mornarica Zedinjenih držav pri Bougainvillu, seveda le v obrokih. K izgubi obeh rušilcev, ki jo je ministrstvo priznalo v sredo, prihaja sedaj še izguba križarke »Northampton« z 9050 tonami, ki je bila objavljena v četrtek. Verjetno bodo v presledkih objavljene severnoameriškemu občinstvu v majhnih obrokih še nadaljnje izgube.

»Razumemo«, poroča Domei, »da mornariški minister Knox ne more v eni sapi priznati izgube skoraj polovice ameriške mornarice na južnem Pacifiku, čeprav tako velikih izgub ni mogoče dolgo prikrivati. Problem, pred katerim stoji sedaj Knox, je ogromen. Prisiljen je namreč, da »znova zgradi« svojo mornarico, preden bo priznal, da je bila razbita. Položaj še bolj otežkoča dejstvo, da je bila mornarica pravkar izpopolnjena in da je izplula z razvitimi zastavami, da pa so jo japonski letalci tako uničili, da je ne bo več mogoče spoznati«.

Madrid, 19. nov. DNB. Japonski uspeh pri Bougainvillu je zato posebno važen, ker japonska mornarica tokrat skoraj sploh ni posegla v boj. Sodeč po številkah o potopitvah, so doživeli Američani brez dvoma svoj drugi Pearl Harbour. Prednost, ki so si jo zavezniki pridobili s prebeglo italijansko mornarico, je s petkratno bitko pri Bougainvillu zopet popolnoma odstranjena. V bodoče bo moral Mac Arthur omejiti svoje načrte. To piše vojaški dopisnik španskega lista »Arriba«, Garlindo Garcia, ki s tem izraža splošno madridsko mnenje o izidu bitk pri Bougainvillu

Največja letalska bitka na Pacifiku

Tokio, 20. nov. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Kakor poroča »Domei«, je bila največja letalska bitka vzhodnoazijske vojne dne 2. novembra na področju pri Rabaulu, ko so skupine pomorskih letalskih sil in vojnih ladij setrelile 200 sovražnih letal iz kupine, ki je štela 230 do 240 letal.

Cordel Hull potrjuje moskovski fiasko

Govor ameriškega zunanjega ministra na seji kongresa je bil poln fraz

Ženeva, 20 nov. DNB. Ameriški zunanij minister Cordel Hull je poročal severnoameriškemu kongresu o moskovski konferenci. Po obširnem uvodu, prepletenim z agitatorskimi gesli, je moral Hull priznati, da moskovska konferenca ni izpolnila želj Zedinjenih držav in Anglije. Ako se odvzame od njegovih izvajanj megla fraz, preostane samo potrdilo, da so Angloameričani ponudili Sovjetski zvezi v Evropi prazne roke. Istočasno si iz Hullovih izvajanj lahko napravimo predstavo o tem, do kake mere so boljševiki s svojimi zahtevami obvladli potek konference. Iz Hullovih izvajanj lahko posnemamo, da so svoje zahteve uveljavili z največjo silo, ne da bi se najmanj ozirali na želje svojih zaveznikov. Stalin je, kakor dokazuje nedvoumno Hullov govor, dobil zagotovilo Anglije in Zedinjenih držav, da mu ne bosta delali nobenih ovir pri izvedbi boljševizacije Evrope.

Cordel Hull je začel svoja izvajanja z majhnim poklonom pred »maršalom Stalinom«. Izrazil je ponižno sovjetskemu ljudstvu svoje visoko spoštovanje, da krvavi na bojnih poljih vzhoda, in je upadljivo pogosto uporabil besede »prijateljsko sodelovanje«, da bi nazadnje po praznih in izrabljenih frazah ugotovil: »Bila so še druga vprašanja, kakor n. pr. takšna, ki so se tikala ureditve mej in ki zaradi svoje narave ne morejo biti upoštevana do konca sovražnosti«. Ta več kakor jasna izjava potrjuje, da sta Hull in Eden izročila v Moskvi Stalinu bianco-menico glede njegovih zahtev v Evropi.

Okoli tega jedra Hullovega govora se gibljejo ostale izjave. Sporočil je med drugim ustanovitev posvetovalne komisije v Evropi s sedežem v Londonu, ki pa ne bo imela nobenih izvršnih pooblastil. S tem je dal Hull razumeti, da predstavlja komisija samo rešitev iz zadrege, da se svetu nasuje pesek v oči in zakrijejo glavni problemi. S tem, da je Hull sporočil ustanovitev posvetovalnega odbora za Italijo, v katerega odpošlje tudi Sovjetska zveza poleg drugih zastopnikov svojega delegata, je priznal, da so bili boljševiki s tem uradno uvedeni v evropsko politiko, proglašeni torej sposobne za salon. Anglija in Zedinjene države odpirajo boljševizmu v Evropi vrata na stežaj, kakor je Stalin zahteval. Pri vsem svojem optimističnem načinu poročanja je moral Hull končno celo priznati, da »intenzivni razgovori«, ki so trajali dva tedna, niso dovedli »do rešitve vseh problemov«, s katerimi imajo opraviti Zedinjene države. K temu je pripomnil, da ti razgovori tudi niso bili zato določeni, da dovedejo do kake rešitve. Ker po navadi sklicujejo konference zaradi rešitve problemov, ne pomeni ta Hullova izjava nič drugega kot priznanje, da problemi, o katerih so razpravljali v Moskvi, niso mogli zaradi Stalinovih zahtev najti nobene rešitve, ki bi se dala propagandistično izkoristiti.

Odgovor estonskih kmetov Stalinu

Odločen protest proti Stalinovim izjavam

Reval, 19. nov. DNB. Ogorčenje zaradi Stalinove izjave o usodi nekdanjih baltskih držav se še nadalje izraža v protestnih zborovanjih vseh slojev prebivalstva na Estonskem.

V Maerjamaai so se zbrali kmetje in so zavzeli nedvoumno stališče proti Stalinovim »osvobodilnimi namenom«. Vodja estonskega glavnega urada za ljudsko prosveto Neret je v svojem govoru opozoril na grozovitosti sovjetske vlade v letih 1939 in 1940 ter je poudaril, često prekinjen z viharnim navdušenjem, da se Estonci ne štejejo k »sovjetskemu narodu« in da ni estonski narod nikdar prostovoljno pripadal sovjetskim narodom ter da k njim tudi noče pripadati. »Možje, ki so se borili v gozdovih, prostovoljci na bojišču, v nemški vojski, v estonski brigadi ali v bataljonu »Narva«, ki je proslavil svoje ime in ime estonskega naroda, vsi ti možje vtelešujejo resnično stališče estonskega naroda do boljševizma. Mi se se vedno borimo za osvoboditev naših sonarodnjakov, ki čakajo na rešitev v prisilnih delavskih taboriščih v Sibiriji ter za to da bi bili končno sigurni, da ne bo na vzhodu več nobene vlade, ki bi iztegovala svoje kremplje po našem narodu in po ostalih kulturnih narodih!«

*

Živahni protest, ki ga je izrekel v zborovanjih širom vse dežele estonski narod, je dovolj jasno zavrnil poseganje Moskve po estonski zemlji. Vstalo je vse ljudstvo kakor en mož in z ogorčenjem zavrnilo Stalinove licemerske besede o osvoboditvi Estoncev, ki so že spoznali sovjetsko »svobodo« o priliki sovjetske zasedbe l. 1939. in 1940., ko je bilo na tisoče Estoncev pomorjenih, na tisoče pa odvlečenih v prisilna delavska taborišča. Predrzne Stalinove besede, ki smatra Estonsko za sovjetsko pokrajino, so dvignile skrajno nevoljo ljudstva in ta nevolja je dostojen odgovor naroda, ki noče v ječo, iz katere ga je osvobodila nemška vojska. Estonci si ne žele povratka v sovjetsko robstvo.

Napredovanje nemškega protinapada pri Kijevu

Obsežen plen in številni ujetniki pri zasedbi Žitomira — Poizkusi sovjetskega prodora pri Gomlu izjalovljeni — Zlom boljševiških napadov pri Smolensku

Führerjev glavni stan, 20. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

V velikem Dnjeprovem loku in pri Čerkasih so bili včeraj samo krajevni boji.

Na bojnem področju pri Kijevu prodirajo naše k protinapadu nastopivše divizije navzlic žilavemu sovražnemu odporu in težavnim vremenskim in zemeljskim razmeram še naprej. Več močnih razbremenilnih sovjetskih napadov se je izjalovilo. Pred nekaj dnevi po sovražnih silah zasedeno mesto Žitomir je bilo od naših čet obkoljeno ter včeraj v naskoku zavzeto. V mestu ter pri čiščenju zopet zavzetega ozemlja so padli v naše roke številni ujetniki in obsežen plen.

Na obeh straneh Gomla so se tudi včeraj srdito borili. Medtem ko so južnozapadno od mesta v teku tudi boji, so bili severnovzhodno od Gomla po številnih bojnih letalih podprti sovjetski poizkusi prodora preprečeni in krajevni vdori s protisunki očiščeni.

Zapadno in severnozapadno od Smolenska so bili nanovo pripeljane napadajoče močne sovjetske čete tudi včeraj krvavo zavrnjene. Deloma so se sovražnikovi napadi zrušili že v strnjenem obrambnem ognju ob naši črti.

Na vdornem prostoru južnozapadno od Nevela živahni krajevni boji.

Na južnoitalijanskem bojišču je vladalo na obeh straneh živahno topniško in izvidniško delovanje. S podjetjem neke lastne napadalne skupine južnozapadno od Mignana so bila dosežena zboljšanja položaja.

Na vzhodnem Sredozemskem morju je napadlo letalstvo sovražno skupino ladij ter težko poškodovalo z zadetki v polno 1 križarko in 1 rušilec.

Sovražne letalske skupine so prodrle podnevi do nemške zapadne meje in ponoči nad zapadno državno ozemlje. Zaradi odvrženih bomb so nastale škode in izgube. Sedem sovražnih letal je bilo pri tem in dve nadaljnji nad Atlantikom sestreljenih.

Nemška letala so napadla v pretekli noči ponovno posamezne cilje v Londonu.

Navzlic dežju in blatu srditi boji na vzhodnem bojišču

Zapadno od Smolenska v 5 dneh uničenih okoli 230 sovjetskih oklopnikov — Grenadirski bataljon v uspešnih obrambnih bojih proti diviziji sovjetskih strelcev

Berlin, 20. nov. DNB. Stalno deževno vreme in zaradi njega nastalo blato sta imela na boje dne 18. novembra na težiščih vzhodnega bojišča samo majhen vpliv. Na bojišču med Kijevom in Žitomirom so boljševiki napadali z nezmanjšano silo, da bi zadržali nemške čete, ki prodirajo v njihov južni bok. Čeprav je sovražnik podpiral s številnimi baterijami in oklopniki napade v osemkratni moči polka, je bil povsod odbit in je imel hude izgube ljudi in oklopnikov; nasprotno pa je nemški protinapad pridobil na ozemlju. Nemške čete so v krepkih protinapadih zlomile sovražnikov odpor, zavzele cele vrste krajev in uničile 13 sovjetskih oklopnikov. Nazlic srditi sovražni obrambi in množični uporabi težkega orožja so nemške čete objele čelo za napad prodrlega boljševiškega klina in odrinile sovražnika z bočnimi napadi od važne ceste. Pri svojem prodiranju so skupine vojaške SS zvišale število sovjetskih oklopnikov, izločenih v zadnjih treh dneh iz bojev, na 80, medtem ko je neka bojna armadna skupina zaplenila 11 topov in dva težka protioklopna topa ter na enem samem kraju uničila 400 boljševikov.

Boji pri Rečici so se razvijali na osnovi poizkusov sovražnika, odriniti z napadi proti severu in severovzhodu nemško črto južnozapadno od Nevela. Nemški protinapadi so to onemogočili in močne boljševiške sile, med njimi konjenica, niso mogle izkoristiti mimogrede dosežene krajevne prednosti.

Petega dne obrambne bitke zapadno od Smolenska so boljševiki navzlic svojim dosedanjim izredno težkim izgubam nadaljevali napade. Znova so poskušali na obeh straneh Dnjepra z uporabo močnih sil prebiti nemško črto. Napadi so se izjalovili in so bili ponovno odstranjeni posamezni krajevni vdori.

Skupaj z nazadnje sestreljenimi 31 sovjetskimi oklopniki je izgubil sovražnik v petdnevnih bojih poleg tisočev mrtvih in ranjenih okroglo 230 oklopnikov, ne da bi od teh velikih izgub imel kakšne koristi ali pridobil ozemlje. Tudi uporaba več kot tisoč topov ni sovražniku nič koristila.

Kot primer uspehov nemških čet, ki se borijo zapadno od Smolenska, je navedlo vojno poročilo z dne 19. novembra drugi bataljon 119. grenadirskega polka pod vodstvom majorja Negengasta. Na svojih popolnoma zbitih postojankah je bataljon štiri dni in noči vzdržal proti neprestanim napadom mnogo močnejših sovjetskih strelskih in oklopniških skupin, ne da bi se boljševikom posrečilo sploh priti kjer koli v jarke.

Nasprotno pa poročajo iz odseka severnozapadno od Smolenska o popuščanju borb. Sovražnik je izvedel tu samo slabe in brezuspešne sunke v moči čete. Mirovanje so izsilile naše čete, ki so prizadele boljševikom hude izgube.

Obe prav tako v vojnem poročilu z dne 19. novembra omenjeni diviziji, in sicer saška 14. pehotna divizija pod vodstvom generalnega majorja Flörkerja in vzhodnopruska 20. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Hitterja sta si pridobili posebnih zaslug za dosedanje obrambne uspehe. Zavrnili sta v teku enega tedna v ogorčenih bojih napade dveh boljševiških armad s tem, da sta neprestano izvajali protisunke ter pri tem uničili 111 sovjetskih oklopnikov.

Dalje proti severu so boljševiki skušali prodreti z vdornega prostora pri Nevelu proti jugu in jugozapadu, da bi podprli napad severnozapadno od Smolenska. S tolovajskimi skupinami pomešane sovražne čete so napadale deloma v moči polka. Bile so z izgubami odbite.

Na drugih krajih so bile nadaljnje boljševiške skupine prisiljene k borbi ali pa s protisunki razgnane.

Hude sovjetske izgube pri Kerču

V enem dnevu so našteli 1100 padlih boljševikov — Obrambni boji južnozapadno od Dnjepropetrovska

Berlin, 19. nov. DNB. Zaradi močne megle ni bilo na Krimu 17. t. m. nikakih omembe vrednih bojev. Ugotovili so, da je izgubil sovražnik prejšnjega dne zaradi uspešnega nemškega protinapada severnovzhodno od Kerča 1100 padlih. Tu se je posrečil neki rumunski udarni četi drzen napad. Okrog 50 rumunskih vojakov je namreč pod vodstvom svojega stotnika napadlo sovjetske metalce min, ki so v prejšnjih dneh prav posebno neprijetno motili njihove postojanke. Zaplenili so 2 izmed njih in uničili več nadaljnjih. Sovjetski oddelek, ki je hotel v njegove postojanke vpadlemu rumunskemu oddelku odrezati pot nazaj, je bil razbit. Rumuni so se skoraj brez izgub vrnili na svoje izhodišče nazaj ter privedli s seboj nad 100 ujetnikov.

Z mostišča pri Hersonu je napravila 17. novembra neka nemška izvidniška skupina presenetljiv vdor v postojanke neke boljševiške baterije ter je privedla nazaj tucat ujetnikov, med njimi tudi enega častnika. Sovjetski sunek proti južnemu boku mostišča je bil zavrnjen potem, ko je sovražnik utrpel precej izgub. Na južnem bregu spodnjega Dnjepra je bila z naglim nastopom uničena boljševiška opazovalnica. Na polotoku Kimburum je sovražnik napravil krajevni napad, ki pa je bil s protinapadom zadržan.

Južnozapadno od Dnjepropetrovska in severno od Krivega Roga so se 17. t. m. izjalovili številni sovjetski napadi. Težak nemški topniški ogenj proti postojankam, kjer so bile pripravljene sovražne čete, ej podpiral obrambne boje. V odseku neke oklopne grenadirske divizije so navalili boljševiki z več strelskimi divizijami in z eno oklopno brigado. Kljub meglenemu dnevu in nepreglednemu, globel polnemu ozemlju so imeli nemški oklopni grenadirji popoln uspeh. Prizadeli so sovražniku zelo težke izgube. Do večera 17. t. m je bilo na težišču teh bojev uničenih 58 sovjetskih oklopnikov. 18 oklopnikov je postalo žrtev nemških topov, 3 je sestrelil neki lovski oddelek, glavne zasluge pri uničenju pa je imela neka oklopna četa tankovskega polka, ki je uničila 29 oklopnih voz. Neki poročnik je sam s svojim »tigrom« sestrelil 10 tankov, deloma prav iz bližine.

V istem oddelku bojišča so hoteli boljševiki izkoristiti tamkašnji vreme, da bi vdrli v postojanke nemškega strelskega polka. Od zgodnjega jutra 17. t. m. so naskakovali v številnih valovih, ki jih je vsakega podpiralo kakih 15 oklopnikov. Čeprav so se morali strelci že prejšnje dni in noči upirati težkim sovjetskim napadom, so se tudi tokrat trdo držali. 50 m pred prvimi postojankami so se v koncentričnem obrambnem ognju vsega orožja zlomili sovjetski napadi. Na nekatere boljševiške oddelke, ki so kljub temu prodrli do bližnjih postojank, pa se je vrgel nosilec hrastovega lista podpolkovnik Niemack s polkovnim štabom. S tem je preprečil sovražniku, da bi s presenetljivim sunkom zavzel neki važen kraj. V teh bojih je uničil neki tankovski lovec tri oklopnike.

Tudi na ostalih krajih tega frontnega odseka je napadel sovražnik z močnejšimi pehotnimi silami, ki so jih podpirali spremljajoči oklopniki, nemški vojaki pa so po težkih bojih v bistvu ohranili vse dosedanje postojanke.

2500 min odstranjenih

Berlin, 19. nov. DNB. Pri že javljenih protinapadih ob Pripjetskem izlivu so si pridobili nemški pionirji velik delež zaslug pri tamkajšnjih uspehih. Boljševiki so minirali ceste in velike dele ozemlja, mostove in brvi pa pognali v zrak. Zato je bilo potrebno najprej očistiti pot za prihajajoče enote neke oklopne divizije. V pičlih petih dneh je neki oklopno-pionirski bataljon deloma pod močnim obstreljevanjem sovražnikovega protioklopnega topništva in strojnic odstranil okoli 2500 min vseh vrst. Šele s tem je bilo omogočeno, da so lahko nemški oklopniki, izvidniški oklopni vozovi in oklopni grenadirji prešli k uspešnemu napadu na sovjetske postojanke.

Moč nemškega podmorniškega orožja

Stockholm, 20. nov. DNB. Angleški kontreadmiral Francis S. Low, namestnik šefa neke podmorniške skupine, je ugotovil: »Vemo, da razpolagajo Nemci danes z znatnim številom podmornic. Te podmornice imajo močno udarno silo. Položaj glede podmorniške vojne se ni mnogo spremenil.«

Anglija priznava letalski teror

Ženeva, 20. nov. DNB. Tednik »Tribune« priznava, da se je izjalovil angleško-ameriški poizkus, odločiti vojno samo s terorističnimi napadi. Vedno bolj postaja jasno, da škoda, ki jo povzroča bombardiranje nemškemu vojnemu aparatu, ne zadošča za odločitev vojne. Ker civilno prebivalstvo največ trpi zaradi bombnih napadov, so prišli zavezniki na misel, omajati moralo nemškega prebivalstva, toda »advokati letalske vojne«, naglaša »Tribuna«, so precenjevali učinek bomb na civilno prebivalstvo.

„Nemški vojni ujetniki svesti zmage"

Stockholm, 19. nov. DNB. Finančni minister Zedinjenih držav Henry Morgenthau, je izjavil v četrtek na nekem zborovanju, kakor poroča Reuter, da so v zadnjem času v Italiji ujeti Nemci zelo samozavestni. Oni verujejo v Hitlerja in v nemško zmago. Nemčije si brez Führerja sploh predstavljati ne morejo. Morgenthau je tudi svaril pred napačnimi predstavami o hitrem in skorajšnjem koncu vojne.

Ustanovitev vojaške značke SS za vojne invalide

Berlin, 19. nov. DNB. Narodno-socialistična strankina korespondenca objavlja: Führer je ustanovil »vojaško značko SA za vojne invalide«, ki bo podeljena vsem invalidom, ki sodelujejo pri predvojaški vzgoji strankinih organizacij in ki so se odlikovali v boju proti sovražnikom.

Anglija hoče izriniti Francijo iz Levanta

Stockohlm, 20. nov. DNB. Londonski politični tedniki se bavijo z dogodki v Libanonu in jih drugače komentirajo kakor dnevni tisk. »Tribune« primerja Libanon z Indijo in označuje angleško zadržanje kot prevaro in hlinjenje. »New Statesman and Nation« izraža jasno sum, da uporablja Anglija dogodke v Libanonu samo kot pretvezo, da bi iz te dežele izrinila Francijo sedaj, ko je slaba.

Izmir, 19. nov. DNB. Degolistična sporočila iz Bejruta javljajo o »pomirjenju, ki je nastopilo«, istočasno pa o tolpah, ki se zbirajo v gorovjih in čakajo na ugodno priliko.

Stockholm, 18. nov. DNB. »V Libanonu so sedaj važna dejanja ne pa besede«, je zapisal »Daily Herald«, z dejanji pa ne smejo dolgo odlašati, če hočejo ostati »gospodar položaja«.

Madrid, 18. nov. DNB. Reuter javlja iz Bejruta, da je britanski poslanik generalni major Spears izjavil zastopnikom tiska, da je po razgovoru z generalom Catrouxom brzojavil britanski vladi svoje poročilo in da čaka na odgovor.

Ustanovitev vzhodnoazijske novinarske organizacije

Tokio, 19. nov. DNB. (Vzhodnoazijska služba.) Glavni predmet poslednjega zasedanja velikovzhodnoazijskega novinarskega kongresa v petek so bila posvetovanja o ustanovitvi »Velikovzhodnoazijskega novinarskega društva«, v katerem naj bi bile zastopane vse novinarske organizacije, listi in poročevalske agencije Velike vzhodne Azije.

Ob pričetku zborovanja je prebral vzhodnoazijski ravnatelj nemškega poročevalskega urada Rudolf Weise kot zastopnik zveze nemškega tiska pozdravni brzojavki nemškega tiskovnega načelnika dr. Dietricha in zveze evropskih nacionalnih novinarskih organizacij. Skupščina ju je sprejela z viharnim odobravanjem. Predsednik kongresa se je v imenu udeležencev zahvalil zastopniku zveze nemškega tiska za njegovo udeležbo na zborovanju.

Ob koncu je sprejel kongres predlog posebnega odbora o ustanovitvi velikovzhodnoazijskega novinarskega društva.

Iztreznjenje malih narodov

Anglija ne more ničesar storiti za evropsko stabilnost

Bern, 19. nov. DNB. Zunanjepolitični dopisnik lista »Suisse« piše, da bi svet rad vedel, kako namerava Anglija in Amerika vzpostaviti v Evropi politično stabilnost, če bi jima potek vojne naložil to nalogo. Ker manjkajo glede tega vprašanja vsi pozitivni pogoji, je razumljivo neugodje malih zaveznikov. Nikakor namreč ne morejo ugotoviti, kakšno je točno stališče Sovjetske zveze in kako gledajo nanj Velika Britanija in Zedinjene države.

*

Mali narodi so po vsej pravici vznemirjeni nad načrti, ki jih imajo velesile z njihovoa usodo. Muči jih negotovost, dasi so Anglosasi polni lepih besedi o bodoči ureditvi sveta. Prizadeti narodi pa vedo, da si niti Anglija niti Amerika nista na jasnem glede sovjetskih zahtev, zato narodi ne zaupajo britanskim in ameriškim zagotovilom. Svet ve, da so sovjetske zahteve nesprejemljive za male države, jasno mu je pa tudi, da se morajo Anglosasi v vsem podrejati moskovskim željam. Izdaja Evrope je na dlani in manjše evropske države so ogorčene, ko vidijo, da so samo predmet kupčije med Anglosasi in Sovjetsko zvezo, ki stremi za zasužnjenjem malih.

327 jetnikov izpuščenih iz zaporov

Velikodušna uvidevnost nemških oblasti

Nedavno smo objavili razveseljivo vest o izpustitvi 194 Slovencev, ki so bili v zaporih italijanskega vojnega sodišča na okrožnem sodišču v Ljubljani. Ker bo naša javnost gotovo zanimalo, kaj se je na tem področju od strani poklicanih činiteljev doslej storilo, smo se obrnili na merodajno mesto in tam doznali sledeče:

Od zasedbe ljubljanske pokrajine po nemški oboroženi sili pa do danes je bilo po posredovanju predsednika pokrajinske uprave divizijskega generala Rupnika in po odredbi Vrhovnega komisarja za operacijsko ozemlje »Jadransko Primorje« izpuščenih v celem 327 slovenskih jetnikov, ki so bili ali obsojeni od italijanskega vojnega sodišča ali pa so sedeli v preiskovalnem zaporu.

*

S hvaležnostjo in veseljem bo sprejela vsa javnost to poročilo. Nad tri sto slovenskih rodbin si je oddahnilo, ko so se vrnili v nje svojci, zaprti in deloma že sojeni po badoljevcih. Nad tri sto slovenskih rodbin je hvaležnih šefu pokrajinske uprave generalu Rupniku za njegovo prizadevanje in posredovanje ter nemškim oblastem za njihovo velikodušno in velikopotezno uvidevnost in naklonjenost. Ves postopek je bil izvršen v rekordno kratkem času.

Krvava ironija slovenske tragedije

Po kapitulaciji badoglijevske Italije je z njej sledečimi dogodki v Sloveniji padlo lažno nacionalno kulisje komunistične igre z življenjem našega naroda. Pred nami je razgaljena v vsej svoji odvratni resničnosti skupna zarota izdajalskih badoglijevskih generalov in mednarodnih brezdomcev, ki so celi dve leti vprizarjali na hrbtu ubogega slovenskega ljudstva igro navideznih nasprotnikov. Obema tema zaveznikoma je šlo v račun trpljenje in uničevanje našega naroda in naše domovine, čeprav za različne namene.

Vsi Slovenci, ki čutijo narodno, ki imajo gorje vsakega sonarodnjaka za del lastnega gorja, so se po zlomu Jugoslavije postavili v skladu z lastno in svetovno vojaško in politično stvarnostjo na stališče malega naroda, ki smiselno ne more posegati v nadaljnjo borbo velikih svetovnih sil, ne da bi v nasprotnem primeru izpostavljal v nevarnost svoje golo življenje. Tako so mislili in delovali vsi trezni in poštni Slovenci, katerim je najvišji zakon varovati dragocene življenjske moči malega naroda in njegov obstanek.

Proti takemu narodnemu stališču so pod krinko »osvobodilne borbe« vrgle temne zarotniške komunistične sile samomorilno geslo: »Žrtve morajo biti!« Ti izkoreninjenci v tuji službi, ki dopuščajo in celo hočejo, da njih lastni mali narod umira za njemu samemu nasprotne interese, so iz načela gnali naše ljudstvo v pogin. Ko so se rušile slovenske vasi, ko so padali slovenski možje in fantje, ko so tisoči in tisoči odnašali v zapore, internacije in konfinacije, je brezčutni, protinarodni komunist cinično pritrjeval: »Žrtve morajo biti!« Te žrtve pa niso nikoli bili tisti, ki so jih zahtevali, marveč je dosledno krvavel in trpel naš mali preprosti narod, ki ga je komunizem hotel tudi za ceno izrabljenja usužniti svoji volji in svojim namenom. Mednarodni zarotniki so terjali od slovenskega naroda te žrtve v pričakovanju, da bo do obupa obubožano in različano slovensko ljudstvo dostopno njih revolucijonarnim geslom o lažnem raju na zemlji.

Ta komunistična protinarodnost je dobila svoj pristen izraz v mnenju sedanjega predsednika zarotniške OF, ki se je nekoč sam imenoval »sol slovenskega naroda«, da bo ta narod v najvišji meri in do kraja izpolnil svoje zgodovinsko poslanstvo, ako v celoti izgori na komunističnem žrtveniku. Zato so se ti ljudje ponašali z zločinom, da so Slovencem, enemu najmanjših med evropskimi narodi, v nasprotju z ravnanjem vseh drugih, tudi velikih narodov, potisnile v roke zastavo upora v tem gigantskem spopadu svetovnih velesil. Kolikšen zločin nad lastnim narodom v zlaganem patriotizmu, nacionalizmu, svobodoljubju in junaštvu! Za ljudi take izkoreninjene miselnosti Slovenci nismo narod s posebnim trajnim poslanstvom, marveč samo število ljudi, dolžnih, da izginemo, če je potreba, z zemeljske površine za neke zablode brezdušnih robotov, katerim sta tujina in kominterna zamorili vsako človeško, družinsko, narodno in domovinsko čustvo.

To zaroto proti samemu obstoju slovenskega naroda so komunisti uresničevali roko v roki z badoglijevci, saj so si po očividnem dogovoru vzajemno nudili povode za uničevanje življenj in imetja nedolžnih slovenskih ljudi. Komunisti so uprizarjali incidente, badoglijevci so izvajali represalije, isti komunisti so nato ploskali: »Žrtve morajo biti!« Ta zločinska igra z življenjem našega naroda v zlaganem znamenju »osvobodilne borbe« se je do dna razgalila po 8. septembru, ko so si postali dotedanji navidezni nasprotniki odkriti zavezniki proti slovenskemu narodu. Ta glavni objem partizanskih »osvoboditeljev« in Robottijevih uničevalcev slovenskega ljudstva je samo potrdil že dolgo znano dejstvo. Prvi odkriti skupni nastopi teh zaveznikov so bili naperjeni izključno proti onim Slovencem, ne glede na njih politično prepričanje, ki se niso podredili komunistični strahovladi.

Pred dnevi sta bila pri Sv. Križu oče in mati na grobu svojega sina — talca. Slučajno navzoči obiskovalec tega tragičnega kraja je dal duška svoji sveti jezi: »Vidite, vse te je dal pobiti Robotti, sedanji zaveznik komunistov!« Potrti oče, ki po vsem tem, kar se odigrava v naših krajih, ne more razumeti, zakaj je bila potrebna njegova težka žrtev, je trpko pritrdil: »Res je tako!« Ta drobni dogodek na grobovih slovenskih mož in fantov, ki so jih komunisti pošiljali tako brezčutno v smrt pred Robottijeve puške, kliče, kako strašna je ironija slovenske tragedije.

Vse te nesreče so prinesli nad naše kraje in naše ljudi protinarodni izkoreninjenci, plačanci kominterne, ki so bili več na tujem ko doma, ki imajo stalno pri sebi po več potnih listov in ki se kot poklicni zarotniki in rušilci vedno tam, kjer upajo najti pogoje za nered in nemir, za uničevanje in ubijanje. Tudi k nam so prišli, ne da bi našemu narodu pomagali, temveč samo zato, da zlorabijo njegovo stisko za krvav anarhistični podvig. Toda odpor proti njem se razrašča v silovit vihar, pri vseh slojih in skupinah našega naroda, ne le na deželi, temveč od dneva do dneva močneje tudi v mestih. Ta vihar že čisti in bo kmalu dokončno očistil naše pokrajine strupenega semena, ki so ga po njih zasejali komunisti.

D. D.

Komunisti in slovenska zastava

Že iz naših dosedanjih dopisov iz Gorice in goriške pokrajine je razvidno, kako zajemata tamošnje Slovence vedno večje razočaranje in vedno večji odpor, ker so komunisti ob savojsko-badoljevski izdaji tako brezvestno zlorabili narodno čustvovanje slovenskega ljudstva na Primorskem. Kako je korak za korakom prihajalo iztreznjenje, kaže tudi naslednje poročilo, ki smo ga prejeli z Vipavskega.

Da komunistom ne zadostujejo slovenske narodne barve so pokazali s tem, da so na slovensko zastavo pritrdili peterokrako komunistično zvezdo. Dogodki na Goriškem pa so pokazali, da jim je ponekod celo taka odveč. Ob kapitulaciji badoljevcev so nekateri v Gorici razobesili tudi slovenske zastave. Na protest badoljevskih zaveznikov so slovenski komunisti prepovedali uporabo slovenske zastave in dopustili le italijansko trikoloro z rdečo zvezdo.

V Ajdovščini, kjer se je vršil v dvorani Dopolavora komunistični shod, na katerem sta govorila Vilfan in Baebler, so smele viseti samo rdeče zastave s srpom in kladivom. Ko je eden domačinov pobaral kominternca Baeblerja med njegovim govorom: »Kje pa so naše slovenske zastave?«, je ta zbesnel: »Kdo tu hujska!? Sedaj je konec s fašizmom in šovinizmom. Mi tega ne trpimo! To nasprotuje našemu programu, ki je tudi slovenski program. Kdor bo proti temu delal, ga bomo pohodili kot izdajalca!«

Začudenim Vipavcem je Baebler še govoril, da se komunisti borijo za višje ideale in simbole, kakor je slovenska zastava. Ti ideali naj bi bili ideali človeštva, njih simbol pa rdeča zastava s srpom in kladivom, ki je edina smela viseti v Ajdovščini. Po tem Baeblerjevem žolčnem odgovoru se je dvorana kaj hitro izpraznila.

V čisto slovenskih krajih Krasa so komunisti razobešali kar tri zastave: v sredini rdečo s srpom in kladivom, ob straneh pa italijansko in slovensko z rdečo zvezdo.

Tako zapeljani primorski rojaki na primeru slovenske zastave praktično spoznavajo doslej za zveneča narodna gesla se skrivajoči breznarodni in brezdomovinski kominternizem, katerega veren predstavnik je na naših tleh prav Baebler. Ta komunizem nosi narodno masko samo tako dolgo, dokler mu to narekuje njegova slabost. Čim se čuti dovolj močnega, odvrže krinko in se pokaže v svoji pravi odvratni podobi. Kakor je komunizem dosegel svoje prvotne uspehe med ljudmi na Primorskem samo zato, ker se je odel v nacionalno obleko, tako je začel te nesolidne uspehe spet zgubljati, čim je to lažno obleko odvrgel in se pokazal v svoji resničnosti.

—v. n

Drugega za drugim zadeva zaslužena kazen krivce komunističnih grozodejstev

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je bil pri Planini na Notranjskem prijet eden od krivcev množestvenih umorov, ki so jih zagrešili komunisti v zadnjih mesecih po Dolenjskem in Notranjskem. Ko se je ugotovila njegova identiteta in krivda, je na mestu prejel zasluženo kazen.

Na enem izmed očiščevalnih patruljnih obhodov na področju med Logatcem in Postojno je bila v okolici Planine zajeta skupina devetih ali desetih komunistov. Po njihovi razmeroma dobri opremi se je že na prvi pogled poznalo, da niso navadni pripadniki komunističnih tolp, temveč da pripadajo bržčas »višjim saržam«. Pri zaslišavanju so skušali sicer vsi skrbno prikrivati svoja prava imena in svoje »funkcije«, vendar pa se jim to ni posrečilo in so bili kmalu razkrinkani. Pri tem se je pokazalo, da je med njimi tudi eden izmed proslulih komunističnih »sodnikov« in to tisti, ki je kot komunistični »sodnik« po soglasnem pričevanju ljudi dal pri Ribnici postreliti nad 70 poštenih slovenskih mož in fantov, ki so bili padli v komunistično ujetništvo. Bil je to **Ivan Polovič** (ne Bulovič, kakor smo po pomoti poročali včeraj). Polovič je poprej stanoval v Ljubljani in je bil sodni pripravnik pri ljubljanskem okrožnem sodišču. Star je bil 32 let, rojen pa je bil v Kočevju.

Po načelu, ki so ga komunisti sami postavili in ki zahteva kri za kri, je Polovič prejel zasluženo kazen za svoja grozodejstva takoj na mestu. Neštetim rodbinam, v katere so njegove »sodbe« zanesle žalost in nesrečo, je dano s tem vsaj malo zadoščenja. To jim sicer ne more povrniti umorjenih svojcev, a nje in vso pošteno javnost navdaja z bodrečo zavestjo, da komunistični zločini ne ostajajo in ne bodo ostali nekaznovani. Ni Polovič prvi krivec, ki ga je doletela kazen, a še daleč tudi ni še zadnji. Zaslužena kazen bo zadevala drugega za drugim, tuli njegova pajdaša in komandante, dokler ne bodo iztrebljeni vsi, in ne bo naše ljudstvo spet lahko mirno živelo in delalo, počivalo in spalo.

Lastnikom tovornih avtomobilov

Pokrajinska uprava razglaša:

Naroča se lastnikom tovornih avtomobilov, da v zaščito javnega interesa, zlasti prehrane prebivalstva, ne smejo brez prejšnjega dovoljenja Urada za civilno motorizacijo izvrševati prevozov s svojim tovornim avtomobilom izven vojaške zapore (bloka) mesta Ljubljane.

Za strogo izvajanje te odredbe so osebno odgovorni lastniki tovornih avtomobilov ter bi prekršenje te odredbe imelo za posledico kazen odnosno zaplembo vozila.

*

Pokrajinska uprava razglaša:

Naroča se lastnikom tovornih avtomobilov, da v zaščito javnega interesa, zlasti prehrane prebivalstva, ne smejo brez prejšnjega dovoljenja Urada za civilno motorizacijo izvrševati prevozov s svojim tovornim avtomobilom izven 50-kilometrskega (polumer) kroga svojega stalnega bivališča. Naročila od strani Urada za civilno motorizacijo za prevoze v javnem interesu bodo dobivali vročene vsakokrat najkasneje do 16. (šestnajste) ure popoldne.

Za strogo izvajanje te odredbe so osebno odgovorni lastniki tovornih avtomobilov in bi prekršenje imelo za posledico kazen odnosno zaplembo vozila.

Nemčija je močna in gotova zmage

Buenos Aires, 19. nov. DNB. Večernik »Razon« priobčuje izjavo nekega pravkar iz Nemčije se vrnivšega čilskega diplomata. Po tej izjavi je Nemčija izredno močna Zavezniki naj se ne predajajo nikakim iluzijam o skorajšnjem koncu vojne. Nemški narod ve dobro, da je v totalni vojni ter je pripravljen in odločen, da se bori do končne zmage Narod in vojska stojita trdno za Führerjem. Nikoli se v Nemčiji ne bo pripetilo kaj sličnega kakor v Italiji. Tudi neugodne vesti sprejema prebivalstvo z neomajnim mirom in trdnim zaupanjem v zmago. Navzlic deloma prav težkim bombardiranjem gre življenje v Nemčiji svojo normalno pot. Nemški delavec je preveč disciplniran, da bi sabotiral vojne napore naroda. Tudi inozemski delavci ne predstavljajo nikakega problema Življenjski pogoji so v ostalem še vedno isti kakor pred eni mletom in oskrba z živili je zadostna.

Nemški znanstveni zavod v Bratislavi

Bratislava, 19. nov. DNB. Nemški znanstveni zavod v Bratislavi, ki je bil ustanovljen na podlagi slovaško-nemškega kulturnega dogovora z dne 1. julija 1943, je bil otvorjen s slovesnostjo v vladni palači, katere se je udeležil tudi slovaški ministrski predsednik Tuka. Naloga instituta je gojitev duševnega in kulturnega življenja v Slovaški in doprinašanje k izgradnji evropske kulturne skupnosti s čim tesnejšim duhovnim sodelovanjem.

Bolivija in Paragvaj zahtevata izhod na morje

Vigo, 19. nov. DNB Predsednik Bolivije Peneranda, ki se vrača po sestanku s paragvajskim predsednikom Morinigo v La Paz, je izjavil: »Amerika ve, da zahtevata Bolivija in Paragvaj izhod na morje in da nameravajo sosedne bratske države izpolniti to utemeljeno željo.«

Priložnost za domačo knjižnico

si najbolj poceni ustvarite, če se naročite na sedajšo zbirko »Dobre knjige«. Vsi njeni romani so taki, da jih boste radi vedno na novo jemali v roke. Vsak mesec izide po ena knjiga. Povprašajte v upravi »Jutra« in »Slovenskega naroda« v Narodni tiskarni.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO SLOGA — Tel. 27-30

V nizu lepih filmov, ki jih predvajamo, bo užitek za vsakogar, kdor bo videl film z najpestrejšo vsebino

BRATEC TI MOJ

Izza dobe pesnikov Raimunda in Grillparzerja. — Sodelujejo najboljši umetniki: **Hans Holt, Hermann Thimig, Marte Harell, Winnie Markus, Jane Tilden, Paul Hörbiger.** — Režija: **Hans Thimig.** — Dunajska filharmonija

Predstave ob delavnikih ob: 15., in 17. uri; v nedeljo ob: 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30 uri

KINO UNION — Telefon 22-21

Je li mogoče med dvema zaljubljencema golo prijateljstvo? Odgovor vam daje film

LJUBEZEN V POLETJU

V glavnih vlogah Winnie Markus, Lotte Lang, O. W. Fischer in drugi odlični dunajski igralci

Predstave: ob 10.30, 13.30, 15.30, 17.30

KINO MATICA — Telefon 22-41

Odlična dunajska igralska dvojica **Pavla Wessely** in **Attila Hörbiger** v veliki ljubezenski drami

POZNA LJUBEZEN

Predstave ob delavnikih ob: 15. in 17.30; ob nedeljah ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30 uri

KINO MOSTE

Luis Trenker v odličnem filmu iz afriškega življenja

GERMANIN

V nedeljo ob ¾2., ½4. in ½6. uri; delavnik ob ½6. uri

MATINEJA v nedeljo ob 10.30. uri

Konec zadnje predstave ob ¼8., zadnji tramvaj ob ½8. uri

KINO KODELJEVO — Tel. 41-64

Sijajna burka iz kmetskega življenja

PRODANI STARI OČKA

Josef Eicheim, Oskar Sima, Elise Aulinger

Predstave: matineja ob ½11. uri; popoldne ob 14.30 in 17.; delavnik ob 17. uri

Živilski trg je oživel

Danes je bilo naprodaj precej uvoženega zelja, korenja in paprike

Ljubljana, 20. novembra

Sredi tega tedna je vladalo na živilskem trgu že pravo zimsko mrtvilo. Slabo vreme je skoraj povsem ustavilo dovoz domačih pridelkov, medtem ko ni bilo naprodaj tudi uvoženega blaga. Toda v drugi polovici tedna so se razmere že precej dobro spremenile. Začeli so se zopet udejstvovati trgovci z uvoženim blagom iz južnih krajev, predvsem iz Trsta, tako da so lahko malo založili branjevce in da so tudi začeli sami prodajati blago v tržnih lopah. Izkazalo se je, da je izboljšanje tržnih razmer v veliki meri odvisno od spretne organizacije in naši trgovci so dovolj podjetni. Da je bil danes trg bolje založen, je predvsem njihova zasluga.

Prejšnje tedne so se ljudje na živilskem trgu zalagali z domačim svežim zeljem. Blaga je bilo v primeri z zanimanjem zanj mnogo premalo, da bi prodajalec lahko dovolj hitro ustregel vsem kupovalcem. Tedaj z domačim zeljem ni tekmovalo uvoženo zelje iz južnih krajev. Razumljivo je, da se blago podraži zaradi prevoza iz oddaljenih krajev in da je zaradi tega dražje od domačega. Zato je uvoženo zelje dražje za 90 stotink; prodajajo ga po 2.4 L. Razlikuje se od domačega zelja tudi po kakovosti, odnosno po vrsti. Čim je bilo dovolj tega uvoženega blaga, ni bilo več navala. Tudi danes so prodajali uvoženo zelje, a kupovalcev je bilo mnogo manj kakor prejšnje tržne dni, ko je bilo naprodaj domače blago. Kupovalci so dobili poljubne količine zelja.

Mnogo več ljudi se je pa zvrstilo pred tržno lopo, kjer je bila naprodaj sladka zelena paprika, ki so jo gospodinje v tej jeseni in poleti zelo pogrešale na trgu. Lani je bilo naprodaj dovolj paprike in gospodinje so jo rade kupovale za riževe jedi. Kako silno je priljubljena paprika, se je izkazalo danes. Naprodaj je je bilo več zabojev. Precej velika tržna lopa je bila natrpana z blagom. V vrsti je čakala lepa truma gospodinj, da se založe z lepim blagom, ki se jim je zdelo tudi sorazmerno poceni, po 3.7 L. Posamezni kupovalci so se obložili s papriko, kakor da jo mislijo hraniti do pomladi.

Trgovci so dobro založili branjevce s korenjem. Prejšnje čase je bilo naprodaj zelo malo domačega korenja, ki je bilo tudi dražje. Uvoženo korenje, lepo blago, je po 3.60 L.

Vreme je ostalo v zadnjih dneh vsaj kolikor toliko znosno, da so prodajalci povrtnine vsaj nekoliko založili trg. Danes je bilo precej več povrtnine na trgu kakor v sredo. Precej je bilo zopet endivije, ki so z njo založeni tudi branjevci. V jutranjih urah je bilo naprodaj celo malo motovilca in špinače. Prodajali so še zeleno, zeleno kolerabo in ohrovt. Prodajalk povrtnine je pa bilo danes vendar precej manj kakor v tržnih dneh pred snegom. Malo je bilo tudi naprodaj rumene kolerabe, domačega korenja in črne redkve. Zelo redko blago je na trgu čebula. Pridelovalci povrtnine navadno razprodajo že svežo čebulo med letom, ko je še dražja. Zrela čebula se jim zdi prepoceni in je ne dovažajo na trg. Zato bodo morali trgovci poskrbeti tudi za uvoz čebule. Dovolj je pa še uvoženega česna.

Tudi danes so prodajali gobe, in sicer same štorovke. Čeprav je bilo gob malo, jih prodajalci niso mogli tako lahko razprodati; zdi se, da se gospodinje ne zanimajo več tako za gobe, odnosno da jih ne pričakujejo več na trgu ter jih zato ne prihajajo kupovat. V primeri z malim zanimanjem je bilo danes naprodaj precej perutnine pa tudi kuncev. Cene so zmogljive seveda le za nekatere gospodinje, ki niti ne vprašujejo po ceni.

Gospodarstvo

Revolucija tehnike v vojni

Vojna ne povzroča v gospodarstvu samo razdejanja, temveč je tudi izvor tehničnega napredka in iniciativnosti. To ne potrjuje samo obilica produkcijsko tehničnih novosti, izumov, novih surovin in produkcijskih postopkov, ki so jih v teku vojnih let ustvarili nemški znanstveniki, tehniki in podjetniki. Tudi v drugih državah bodisi, da so v vojni ali ne, je prišlo do prave revolucije v tehniki in industriji, in to v mnogo večjem obsegu kakor v prejšnji svetovni vojni, kajti sedanja vojna je vpregla prav vse gospodarske sile vojujočih se držav. Nemčija je vso svojo produkcijsko sposobnost stavila v službo vojne proizvodnje.

Zedinjene države so si v početku vojno predstavljale bolj lahko. Sedaj, ko so skoraj dve leti v vojni, so morali Američani spoznati, da sedanja vojna mnogo bolj posega v gospodarsko življenje kakor prejšnja. Od vstopa Zedinjenih držav v vojno v decembru leta 1941. so znašali čisti vojni stroški Zedinjenih držav 102 milijardi dolarjev. K temu je prišteti še 12 milijard, ki so bile izdane za oboroževanje pred vstopom v vojno, in 13 milijard, ki gredo na račun dobav zaveznikom. Tako so Zedinjene države v poldrugem letu potrošile za vojno 127 milijard dolarjev, medtem ko so znašali stroški prve svetovne vojne skupaj s posojili takratnim zaveznikom (10 milijard) v celoti le 32 milijard dolarjev. Poldrugo leto sedanje vojne stane torej Zedinjene države že štirikrat toliko, kakor je stala prva svetovna vojna; če pa se upošteva manjša kupna moč današnjega dolarja, dobimo trikratni znesek.

Tudi v Ameriki je vojna v zadnjih letih prinesla znatne spremembe v industrijski proizvodnji. V nasprotju s prejšnjo svetovno vojno je danes Amerika odrezana od marsikaterih izvorov surovin. Zato je bila v naglici prisiljena graditi razna podjetja za proizvodnjo umetnih sintetičnih surovin, zlasti umetnega kavčuka, o katerem so trdili Američani še pred leti, da ne pride v poštev za Ameriko. Razvoj, ki smo ga opažali v Nemčiji že pred vojno, se je pričel v Ameriki šele zadnja leta. Američani so pričeli tudi razmišljati, kakšne posledice bo to rodilo po vojni, ko bo treba industrijsko proizvodnjo preurediti za civilne potrebe. Jasno je, da ne bo mogoče nadaljevati tam, kjer se je proizvodnja ustavila pred vstopom v vojno. V mnogih panogah se je proizvodnja oprostila tradicij preteklost, tudi orodni stroji so se spremenili in pogoji proizvodnje bodo drugačni. Povojni avtomobil bo imel čisto drugačno lice kakor predvojni avtomobil. Predvsem napovedujejo, da bo avtomobilski motor dobil drugače konstruiran, da bo bistveno manjši in lažji, karoserija ne bo več iz jekla, temveč iz umetnih plastičnih mas, ter bo lažja in cenejša. Zunanjost avtomobila bo spominjala na oblike, ki so se razvile v gradnji letal.

Američani se v prvi dobi po vojni boje predvsem brezposelnosti, ker ne bo mogoče takoj pričeti z minimodobno proizvodnjo v polnem obsegu. Treba bo ustvariti nove tipe, opremiti podjetja z novimi stroji, ali pa se zadovoljiti s stroji in materialom, ki se danes uporablja v oboroževalni stroki in temu primerno ustvariti nove modele proizvodov. Ameriški strokovjaki računajo s tem, da tudi po vojni ne bo odpadla potreba proizvodnje raznih sintetičnih surovin, ker se bodo te surovine lahko s pridom uporabljale tudi za civilno proizvodnjo. Svarijo pa, naj podjetja ne skušajo takoj po vojni uveljaviti vseh novosti, ki jih je prinesla v teku vojne tehnična revolucija, kajti taka preureditev obratov bi zahtevala mnogo časa in bi imela za posledico dolgotrajno brezposelnost.

V Nemčiji sami take skrbi ne bodo igrale tako velike vloge, ker je Nemčija že pred vojno v svoji civilni proizvodnji vpoštevala vse tehnične novosti in bo lažje in hitreje preuredila svoje produkcijske naprave za proizvodnjo potrošnih dobrin, za katere bo vrsto let veliko povpraševanje.

GOSPODARSKE VESTI

= **Odobritev prodajnih cen pri uvoženem blagu.** Pokrajinska uprava objavlja: Za vse vrste blaga, ki ga uvažajo trgovci, gostilničarji itd. na katerikoli način v Ljubljansko pokrajino, **se mora prej ko se stavi to blago v promet, prositi za odobritev prodajnih cen** pri šefu pokrajinske uprave, oddelek VIII. Vsaka kršitev tega predpisa se bo najstrožje kaznovala, blago pa zaplenilo.

= **Trgovska korespondenca in bombni napadi v Nemčiji.** Nekatera nemška podjetja so pričela svojo korespondenco voditi z dvojnimi kopijami, in sicer zaradi tega, da v primeru zračnega napada rešijo eno od obeh kopij. To velja zlasti za kopije dobavnic, faktur in naročil. Četudi so taki previdnostni ukrepi v gotovih primerih na mestu, so vendar nemška oblastva nastopila proti temu, da bi se izdelovanje dvojnih kopij splošno uveljavilo, ker bi to povzročilo ogromno povečanje potrošnje papirja.

= **Prva sodobna avtomobilska cesta na Madžarskem.** Te dni je madžarski prometni minister otvoril prvo sodobno avtomobilsko cesto, ki je speljana iz Budimpešte do novega prometnega letališča vzhodno od mesta. Čeprav je ta cesta dolga le 11 kilometrov so znašali njeni gradbeni stroški 9 milijonov pengov. Cesta ima posebno cestišče za avtomobile, za tovorni promet in za kolesarski promet.

= **Kdo ima koristi od ameriških vojnih naročil.** Londonski gospodarski časopis »Economist« je objavil zanimiv članek o koncentraciji velikih ameriških vojnih naročil pri nekaterih ameriških veletvrdkah, ki jim gredo vse koristi dosedanje oboroževalne konjunkture. V dobi od junija 1940. do novembra 1942. je bilo oddanih za 50 milijard dolarjev vojnih naročil. Od te ogromne vsote je odpadlo 70% samo na 100 velikih tvrdk. Na čelu seznama je znana avtomobilska tvrdka General Motors, ki je v tej kratki dobi prejela naročil za 7.52 milijarde dolarjev. Na drugem mestu je tvornica letal Curtis Wright z zneskom 4.61 milijarde dolarjev, na tretjem mestu so velike jeklarne Bethlehem Steel z zneskom 2.95 milijarde, potem pa sledita letalski tvornici Douglas Aircraft z zneskom 2.37 in United Aircraft z zneskom 2.34 milijarde dolarjev. List pristavlja, da so ti stari oboroževalni giganti postali še bolj gigantični, novi pa so nastali v letalski industriji.

Obvestila „Prevoda“

Nakazovanje živil trgovcem

Ljubljanski trgovci, zadruge in peki naj dvignejo pri Prevodu, Novi trg 4/II, nakazila za racionirano blago za december po naslednjem redu:

Trgovci in zadruge z začetnico A—H v torek 23. t. m., I—K v sredo 24. t. m., L do N v četrtek 25. t. m., O—S v petek 26. t. m., Š—Ž v soboto 27. t. m. in peki v ponedeljek 30. t. m.

Tega vrstnega reda se je treba točno držati.

Istočasno se opozarjajo trgovci in zadruge, da vrnejo vso preostalo pšenično belo moko prav tako rženo in ječmenovo moko, na dan, ko bodo dvignili nakazano jim blago v klavnici. Vrnjena moka bo takoj plačana in odpisana po seznamu skladišča.

Obvestila Rdečega križa

Izdaja paketov. Slovenski Rdeči križ s tem poslednjič podaljšuje rok za izdajanje paketov, ki jih je prejel od bivšega italijanskega vojaškega urada in ki zaradi nastalih razmer niso mogli biti dostavljeni internirancem, na katere so naslovljeni. Te pakete lahko dvignejo ali naslovljenci sami ali odpošiljatelji dnevno od 10. do 12. ure **samo še do 30. novembra t. l.** Izven navedenih ur in po 30. novembru letos se paketi ne bodo več izdajali. Po izločitvi pokvarjenih živil bo Rdeči križ razdelil pakete med druge internirance in v bedi se nahajajoče vojne žrtve.

Kratke vesti iz vsega sveta

Stockholm, 18. nov. DNB. Bivši rumunski kralj Karol je bil nastavljen v nekem severnoameriškem propagandnem podjetju, za kar prejema »malenkostno vsoto« 35.000 dolarjev na leto.

Berlin, 18. nov. DNB. Tiskovni šef Reicha dr. Dietrich je poslal v Tokiju zborujočim velikovzhodnoazijskim novinarjem pozdravno brzojavko, v kateri pozdravlja mogočno vero v duh pravega novinarja, ki je združil novinarje Velike vzhodne Azije, da bi raztrgali mrežo laži in potvorb, s katerimi sta Anglija in Amerika toliko časa varali javno mnenje in s tem zavajali narode na napačno pot.

Bangkok, 17. nov. DNB. V preteklem tednu je po Reuterjevem priznanju naraslo število smrtnih primerov v Kalkuti na skupno 1960 napram 1875 smrtnim primerom v prejšnjem tednu.

Vigo, 17. nov. DNB Lakoti v Bengaliji sledi za petami kuga, javlja dopisnik »Daily Heralda« iz Kalkute. Resne epidemije kolere, koz, griže in legarja javljajo iz raznih okrajev pokrajine.

Ljudska prehrana nekdaj in danes

Notranje preseljevanje, ki se je začelo v Srednji Evropi približno pred sto leti, je dobilo prvo pobudo za svoje gibanje v nastanku in razvoju industrije. Ljudje so se začeli seliti s kmetov v mesta in tako se je začelo preseljevanje ljudskih plasti, ki je imelo za posledico, da se je prebivalstvo na deželi razredčilo, v mestih pa zgostilo. Približno pred tremi generacijami je živelo še 70% celokupnega prebivalstva na deželi 30% pa v mestih. Danes je položaj obraten. V Nemčiji je na pr. tako, da tvori prebivalstvo na kmetih samo še eno tretjino prebivalstva, ki živi v mestih. Ta zgostitev in koncentrev ljudi v mestih sta seveda vplivali tudi na mnoge druge ureditve življenja v mestih, kjer so nastala svojevrstna tržišča, za katera je bilo treba skrbeti v pogledu razdeljevanja živil in drugih vsakdanjih potrebščin.

Razvoj prometa in splošna industrializacija Evrope pa nista povzročila samo zgostitve prebivalstva na nekaterih točkah, nista samo zmešala vseh plasti ljudstva, ampak sta izzvala velik preobrat tudi v splošnih šegah in običajih, še bolj pa v navadah, ki se tičejo preživljanja. Podeželsko prebivalstvo je moralo z vsemi temi činitelji računati. Mesta so potrebovala in zahtevala čedalje več hrane, ki jo pridelujejo samo na kmetih. Pred sto leti je bilo n. pr. tako urejeno, da so trije do štirje kmetje skrbeli za obleko in hrano enega samega mestnega prebivalca. Danes pa mora en kmet skrbeti za prehrano štirih mestnih prebivalcev.

Sprememba razmer je zahtevala v Nemčiji velik razmah poljedelstva in živinoreje ter je izginila celo vrsto živali in rastlin iz nemškega kmetijstva, da je s tem nastal prostor za druge živali in rastline, ki prinašajo več koristi, kakor so jo dajali predniki opuščenih živali in rastlin. Pridelovanje lanu je n. pr. skoraj popolnoma izginila z nemških njiv, z nemških pašnikov pa je izginila tudi ovca, ker so se pašniki spremenili v polja, ki danes rode pšenico in krompir. Te spremembe so do temeljev preobrazile ne samo Nemčijo, temveč tudi nekatere njene sosede. Vsa Evropa je danes enovito prehrambeno področje. Navzlic temu pa se ni treba bati, da bo prehrana zaradi tega šrom Evrope poenotena, kajti vrednost posameznih živil in njih količina sta pri raznih narodih zaradi klimatičnih razmer, dela in drugih vzrokov povsem različna. Prav to je ovira, da bi se za vse ljudi določili enaki načini in pogoji prehrane, oziroma potrošnje.

Slika, ki smo jo razvili v zgornjih vrsticah, kaže obenem, kako se je spremenila prehrana na našem kontinentu. Splošno se opaža, da ljudje dajejo prednost živilom, ki vsebujejo več maščob in beljakovin. Istočasno se opaža nazadovanje pri porabi moke in stročnic. Večja letna poraba v Nemčiji je znašala v razdobju 1913 do 1936 na glavo povprečno 7.9 kg maščob, 1.6 kg rib, 5.4 kg sladkorja in 6.7 kg mesa. V istem času je poraba moke in močnatih izdelkov nazadovala za letnih 22.43 kilogramov na osebo. Podobne spremembe se kažejo tudi v drugih deželah z naraščajočo industrijo in naraščajočim številom mest.

Pri vsem tem moramo upoštevati bistveno razliko med prehrano meščana in deželana. Ta razlika se kaže predvsem v količinah porabljenih živil. Vzroki prehrane, ki se je udomačila v mestih, leže pač v meščanskih profinjenih civilizatoričnih življenjskih navadah. Z uvedbo strojev se je težišče telesnega dela prenesło s skupine velikih mišic na skupine malih mišic. Zaradi tega so ljudje opustili uživanje živil z visokim odstotkom ogljikovih hidratov. V mestih pripravljajo hrano iz živil, katerih priprava zahteva manj časa. Tako je n. pr. postalo meso eden glavnih činiteljev v meščanski prehrani. Vzporedno s porabo mesa gre tudi poraba klobasičarskih izdelkov in maslenih kruhkov. Novi načini pripravljanja slednjih so prinesli sladokuscem nove užitke, kolikor je ta način prehrane sam na sebi pomenilo profinjenje pogrnjene mize. V zvezi s temi spremembami so ljudje zahtevali vedno več finejše zmlete moke, najfinejšega belega sladkorja in prvovrstnega riža. Tudi na polju konserviranja in vskladiščevanja je bilo toliko sprememb, da je morala živilska industrija z vsemi temi stvarmi računati, če je hotela uspevati in si pridobivati novih odjemalcev.

Predelavanje živil in načini profinjenosti v živilski industriji so dosegli takšno razvojno stopnjo, da danes razlikujemo med živili za oko ter živili, ki resnično prispevajo k človeški prehrani. Izvor živil je vedno temelilj na vrednotah, ki nudijo človeku užitek. Seveda mnoge teh sprememb niso bile upravičene ter niti ne ustrezajo zdravstvenim zahtevam. Prehrana, na katero vpliva okolica, delo in način utesnjenega življenja, ni normalna in tudi ne more biti zdrava.

Spremembe, ki so nastopile v prehrani nemškega mestnega prebivalstva, se tičejo sestave hrane, prireditve živil, izbora hrani itd. Vse te spremembe zahtevajo od pridelovalcev velike žrtve ter pomenijo zanje hudo obremenitev. Istočasno pa način takšne prehrane ne podpira človeškega zdravja. Zato bo treba v kmetijski stroki ubrati drugo pot. Nemško poljedelstvo, ki sicer upošteva upravičene želje meščanskega prebivalstva, pričakuje, da bodo potrošniki imeli potrebno razumevanje za produkcijske razmere kmetovalcev. Umetni način prehrane ne sme prevladovati nad naravnim načinom in zato ni dvoma, da bo v bodoče način prehrane določal v prvi vrsti način pridelave, ne pa način potrošnje.

Kako določamo vreme

Danes ne more nihče več zanikati, da imajo vsakdanji vremenski pojavi zelo važen vpliv na človeka, na njegovo razpoloženje, rast, razvoj, obleko, zdravje in drugo. To nam bo znal posebno dobro povedati kmetovalec, ki ve, kakšen vpliv ima na pr. srša na poljedelstvo. Zato mislim, da ni brezpomembno, ako napišem članek, ki nam bo povedal, kako že vnaprej napovemo vremenske pojave.

Vzrok vremenskih pojavov

Prvo vprašanje, ki si ga moramo zastaviti, je tole: Kaj je vzrok vsem tem pestrim vsakodnevnim vremenskim pojavom? Posredni izvor je sonce, odnosno bolje rečeno, sončna toplota, ki pada na zemljo. Ob ravniku padajo sončni žarki skoraj navpično in zato bolj segrevajo tla in ozračje. Čim bolj se oddaljujemo od ekvatorja, tem bolj poševno padajo in tem manj segrevajo tla in s tem ozračje. Posledica tega je, da se segrete zračne mase dvigajo, medtem ko hladne, ker so težje, padajo. In vsi ti vremenski pojavi se dogajajo zaradi pestre cirkulacije zračnih mas, ki se spuščajo ali pa dvigajo. Ugotovljeno je, da se na ravniku in na 60 stop. g. š. dvigajo na 30 stopinji g. š. in ob tečaju pa spuščajo. Zato vlada na tečaju lepo vreme, na ekvatorju pa stalno slabo. Naši kraji se nahajajo nekako med področjem spuščajočih se zračnih mas (lepo vreme). In ker niso ta področja stalna, imamo v naših krajih tako zelo spremenljivo vreme.

Pri poteku in razvoju vremenskih pojavov igrajo važno vlogo tudi talni faktorji: gore, reke in voda sploh, gozdovi, doline, kotline, nadmorska višina, sestava tal in drugo. Tako so na primer južna gorska pobočja zelo padavinska, ker se ob njih južni zrak vzpenja, obenem pa z višino ohlaja in se zato vlaga zgoščuje v vodne kapljice, kar nam nakloni dež ali sneg.

Vremenski činitelji

Razni vremenski činitelji so: zračni tlak, temperatura, vlaga v zraku, vetrovi in drugo. Omenim naj še to, da so ti faktorji drug od drugega odvisni in nam zato ni treba poznati za grobo vremensko opazovanje vseh činiteljev.

A. Zračni tlak.

Merimo ga s tako znanim barometrom. Živosrebrni barometer je zelo redek, bolj upoštevljiv je kovinski barometer ali aneroid. Ako je ta tako ustrojen, da zapisuje zračni tlak, se imenuje barograf; le-tega si lahko vsak ogleda v ljubljanski vremenski postaji.

Normalen je zračni tlak tedaj, kadar znaša 760 mm (registriran na morski nivô), to se pravi, da pritiska zrak na en cm² s silo 1,3 kg. Splošno nam kaže stanje barometra pod normalo poslabšanje vremena, nad normalo pa lepo vreme.

Skoraj gotovo dobimo čez en dan dež, ako pada barometer okoli pol 12 ure dopoldan. Dolgotrajno počasno padanje barometra nam naznanja dolgotrajne padavine. Ako se nenadoma barometer zelo spusti in doseže prav nizko stanje, ne bo mnogo moče. Počasno dviganje barometra nam naznanja prihod lepega vremena. Pri visokem barometrskem stanju in vlažnem zraku lahko pričakujemo megleno toda lepo vreme.

B. Temperatura.

Padajoči sončni žarki ne segrevajo zraka, marveč ga segrejejo šele navpični zračni tokovi, ki se tvorijo pri segrevanju tal. Za razumevanje vremena nam ni treba poznati sončne, temveč le zračno temperaturo. Merimo jo s termometrom, ki si je dandanes priboril svoje mesto že v vsaki hiši.

Zvečanje temperature v zimskem času nam naznanja prihod slabega vremena. Hud zimski mraz nam prinaša lepo vreme. Poleti pa pomeni nižanje temperature slabo vreme, medtem ko višanje lepo. Le pri izredno visoki temperaturi rado drug dan dežuje. Ako se giblje temperatura okoli ledišča in so znaki slabega vremena, bo sneg.

C. Vetrovi.

Vetrove najlaže presodimo z našimi čutili samimi. Ako piha na primer veter s severa, pravimo, da je severni veter. Močnemu jugovzhodnemu pravimo burja.

Južni vetrovi, ki povzročajo zvišanje temperature pozimi in znižanje zračnega tlaka, so znak slabega vremena in to predvsem pozimi. Ko so že popolnoma prevladali ozračje, se rado zjasni.

Severni vetrovi naznanjajo tu in tam lepo vreme, in to predvsem, če niso močni. Burja in drugi severni močnejši vetrovi pa nam radi predvsem poleti prineso kratkotrajne močne padavine. Jesensko vetrovno mešanje nam nakloni sneg. Zimska snežna burja radi snežne meteže.

Č. Vlaga.

Vlaga je važna sestavina zraka. Absolutno vlago izrazimo tako, ako povemo, koliko gramov vode vsebuje 1 m³ zraka. Normalno vsebuje pri stanovanjski temperaturi 9 g. Pri določeni temperaturi lahko zrak vsebuje le neko največjo količino vlage. Tedaj je zrak nasičen. Ako se nasičenemu zraku dovaja še vlaga, se zgosti ta v oblake in padavine.

Južni vetrovi so vlažni, zato prinašajo mnogo moče. Severni so suhi in dado zato malo padavin. Vidimo, da so vetrovi in vlaga v tesni zvezi in se zato dalje ne bomo menili o vlagi.

D. Oblaki.

Nastajajo pri zgoščevanju vlage v zraku. Vsak oblak pripada določenemu vremenskemu tipu in je zato dobro, da se pri napovedovanju vremena ozremo tudi na nebo.

Tenki sivi oblački, ki imenovani, so prvi naznanjevalci slabega vremena. Ako piha v nižini vzhodni veter, kljub temu da so na nebu ciri, nastopi prav gotovo slabo vreme. Prav tako so naznanjevalci slabega vremena tudi oblaki »ovčice« in temni, sivi oblaki, skozi katere vidimo sonce kakor piko. Lepo vreme pa nam naznanjajo veliki beli oblaki, ki jih imenujemo kumuli. Tudi jutranja megla nam pove, da bo vreme vsaj še tisti dan lepo.

Kako napovedujemo slano

Slana ima na vsak način zelo kvarne posledice v gospodarstvu. Pomori nam prve spomladanske cvetlice in uniči sadni pridelek, če drevje cvete.

Kako že vnaprej napovemo ta pogubonosni vremenski pojav?

Napovemo ga s preprostim aparatom, psihometer imenovanim. Obstoji iz dveh popolnoma enakih termometrov. Eden ima le bučko zavito v pavolnato cunjico, ki se namoka v vodi. Ta termometer imenujemo vlažni termometer, medtem ko onega ki kaže normalno temperaturo, suhi termometer. Temperatura vlažnega termometra je vedno pod temperaturo suhega.

Ta priprava nam omogoča, da napovemo slano.

Kako?

Ako se je popoldne okoli pol šeste ure znižala temperatura vlažnega termometra pod 11 stopinj Celzija, je možno, da bo padla slana. Skoraj gotovo pa bo slana padla, ako kaže ob tem času suhi termometer 8 stop. C, vlažni pa 4 stop. C.

Vsaj del njive lahko zavarujemo pred slano tako, da žgemo tam predmete, ki dajejo mnogo dima.

Torej glavni znaki slabega vremena so: zračni tlak se niža, vlaga se veča, na nebu se pojavijo ciri, temperatura se pozimi viša, prihajo več ali manj južni vetrovi, gore dobijo »kape«, megla nenadoma izgine.

Glavni znaki lepega vremena so:

Visok zračni pritisk, sorazmerno nizka vlaga, tako imenovani kumuli lepega vremena, pozimi hud mraz, severni, toda lahni vetrovi, jutranja gosta megla, obilna rosa, odnosno pozimi slana i. dr.

Ako je ta članek podal temeljne pojme o vremenu in načinu napovedovanja, je bil dosežen moj namen.

M. B.

Naročite se na romane
DOBRE KNJIGE!

Gledališko in koncertno življenje v Trstu

Trst, sredi novembra.

Trst ni samo pomembno pristaniško, gospodarsko in trgovsko središče, temveč kaže tudi izpodbudna kulturna prizadevanja, dasi bi morebiti pričakovali še bolj intenzivnih stremljenj na tem torišču. Trst slovi predvsem po svojih zelo delavnih in nadarjenih likovnih umetnikih, ki so si pridobili na številnih razstavah dragocena priznanja. Pa tudi gledališko in glasbeno življenje je dokaj živahno.

Trst nima svojega stalnega gledališkega, dramskega ali opernega ansambla, kakor Ljubljana, Zagreb in druga mesta. Kakor v vseh važnejših središčih preišnje Italije, tako je bilo tudi v Trstu, kjer je pred prvo svetovno vojno delovalo stalno slovensko gledališče, uveljavljeno načelo zaporednih, smotrno organiziranih gostovanj najbolj znanih gledaliških skupin ter ansamblov iz večjih italijanskih mest. Tako sodeluje v okviru nove gledališke sezone na odru Verdijevega gledališča, kjer je prostora za 2000 ljudi, člani beneške gledališke skupine pod vodstvom Karla Micheluzzija. Pred dobro razprodanim gledališčem so med drugim uprizorili komedijo Umberta Morucchia »Nepozabni avgust 1928« ter veseloigro Alfreda Testonija »Balkon nad prekopom«. Poudarka vredno je, da so na sporedu gostovanj v zadnjih letih predvsem lažja odrska dela zabavnega značaja, ki okusu ter duševni usmerjenosti tržaškega občinstva bolj prijajo kakor umetnine klasične vrednosti ter dostojanstvene resnobe. Tudi za letos je napovedano gostovanje številnih drugih ansambelskih ter gledaliških skupin.

Vzporedno se opaža prizadevna delavnost tudi na odru gledališča Politeama Rossetti, kjer uprizarjajo poleg revijskih točk v rednih presledkih operetna dela, od časa do časa pa tudi kakšno opero. To je največja tržaška gledališka dvorana, ki zajame lahko nad 4000 oseb. Te dni uprizarjajo na omenjenem odru trodejansko opereto Gian Ginia »Zaetrta žena« pod vodstvom Henrika Trevisana.

Marljivo je tudi delovanje tržaške odrske družine, ki ima svoje delovno torišče v dvorani Filodrammatica. Predstave na tem odru so namenjene predvsem zabavi najlažje vrste, prikrojeni značilnostim tržaškega gledališkega okusa. V Trstu so še druge gledališke dvorane, tako v Narodnem gledališču (Teatro Nazionale), kjer je prostora za 4000 oseb, nadalje »Fenice«, kjer je prostora za 2400 oseb, ter Excelsior, ki ima za 1800 oseb prostora. Te in številne druge dvorane služijo danes za predvajanje filmov.

Kvalitetne stopnje tržaških odrskih uprizoritev ne moremo na splošno vzporejati s kakovostjo in višino ljubljanskih gledaliških stvaritev, kjer sega ustvarjalna sila bolj v globino, dočim je na tržaških odrih usmerjena bolj k površini. Izvzeti so seveda iz okvira te splošne sodbe primeri, ko nastopajo na odru Verdijevega gledališča ansambli prve umetnostne garniture.

Tudi glasbi posveča Trst precejšnjo pozornost. O tem pričajo številne glasbene ustanove, vzgojni zavodi in glasbene prireditve. Tržaška glasbena tradicija sega še v dobo pred prvo svetovno vojno. Že od nekdaj so se v Trstu zelo rada ustavljala znamenita glasbena združenja ter nastopala na koncertnih odrih. Znano je delovanje tržaške koncertne družbe, ki deluje že nad 11 let in ki organizira vsako leto v prvi vrsti številne komorne glasbene večere, na katerih so nastopali umetniki iz vseh večjih evropskih, predvsem italijanskih glasbenih središč.

Letošnja koncertna sezona je bila otvorjena s počastitvijo slovečega nemškega skladatelja Huga Wolfa, ki je umrl pred 40 leti in ki ga spričo njegovih znamenitih pesmi postavljajo v isto vrsto s Schubertom. Glasbeni počastitveni večer je bil v redutni dvorani Verdijevega gledališča. Sodelovala sta odlična solista Marjeta in Valdo Medicus. Slednji je uvodoma proslavil umetnostne težnje in stvaritve Huga Wolfa. Oba solista sta ubrano odpela izbrane pesmi Wolfovega cikla Edvarda Moericke. Razen tega so bile na sporedu tudi skladbe Brahmsa, Kristijana Bacha ter Schuberta. Koncertu je prisostvovalo številno tržaško glasbo ljubeče občinstvo. Organiziral ga je sindikat tržaških godbenikov.

Železo v krvi

Znanost, ki se ukvarja s takimi rečmi, je v novejšem času stavila kravam novo zahtevo: naj bi uživale malo več železa. Toda žal si doslej tega še niso dale dopovedati. Krava je prežvekovalka, in kakor vse kaže, pri dolgotrajnem procesu prebave v njenem želodcu telo železa, ki ga dodajamo njen hrani, ne sprejme vase. Samo tisto malo količino, ki ga same zase potrebujejo — in ta količina je mnogo manjša kakor pri človeku —, použijajo naše vrle mlekarice s krmo — do tega, da bi ga sprejele kaj več, jih ne moreš pripraviti.

Pa kdo si je vtepel v glavo, naj bi krave sprejemale več železa v svojo kri? Je mar zdravnik opazil, da so preveč bledokrvne? O tem ni govora. Če se nam je zahotelo več železa v organizmu krave, se nam je to zahotelo samo glede na mleko, ki ga naši dojenčki dobivajo od njih. Tudi najpreprostejši človek je že zdavnaj vedel, da kravje mleko dojenčku ne more nadomestiti blagoslova materinih prsi, čisto na jasnem pa si le nismo bili zastran tega. Zdaj pa nas je znanost poučila. Kravje mleko vsebuje komaj polovico toliko železa, kolikor ga premore materino. In nič ni važnejšega za dojenčka kakor to, da ne strada železa.

V splošnem nam je že dolgo znano, da človek oboli ali da se vsaj slabo počuti, če njegovi krvi primanjkuje železa. Toda če se upadanje količine železa v krvi odraslega njegovemu organizmu v škodo, je zlo, ki v takem primeru zadene otroka, še neprimerno hujše. Železo v krvi je nujno potrebno za dihanje, ker kisik iz zraka pritega nase. Dihanje je pri dojenčku najpomembnejša delavnost mišic — lahko se reče, da z dihanjem raste. Toda če dete s kravjim mlekom dobiva komaj polovico železa, ki ga potrebuje, zadeva ne more ostati brez posledic. V prodajo pa prihaja dandanes po navadi za 50 odstotkov razredčeno mleko, tako da vsebuje že komaj četrtino te dragocene sestavine. S tem pa še ni nesreče konec. Kravje mleko potrebuje pri prebavi svojevrstno sestavljen želodčni sok, ki pa ne razvija dovolj kisline, da bi vezal železo v mleku in ga zadržal v organizmu. Količina železa v dojenčkovi krvi na ta način nujno pade na neznaten delež tistega, kar kri v resnici potrebuje. In količina, ki jo potrebuje, je zdravniški vedi dobro znana: od prvega do četrtega meseca znaša pol miligrama na dan, potem pa polagoma narašča, da doseže 1½ miligrama. Na tej višini ostane vso dobo dojitve.

Materino mleko pa detetu dovaja dnevno v enem litru poldrugi miligram železa. Primerjava torej bode v oči. Pa nikakor ne zadošča, da si nosečа ali doječa žena to zapomni. Znanstvene raziskave zadnjih let so znatno razširile naše znanje o potrebi železa človeku in so nas tako poučile o marsičem, kar smo poprej poznali le po učenkih iz skušnje. Odkar je nemški učenjak Menghin leta 1746 dokazal, da je v zdravi krvi odralega železo, so znanstveniki zmerom znova divomili o tem. Odlični zdravniki, kakor je bil Abderhalden, so kratko in malo zavračali njegov nauk. Zdaj pa ni več spora o tem, zakaj znano ni le dejstvo, temveč tudi podrobna razmerja. Največ železa je v hemoglobinu (rdečem barvilu v rdečih krvnih telescih). Toda zaradi dihalnega procesa morajo vse celice vsebovati sledove železa. Zato so v vranici in jetrih v tam namen prava skladišča železa, iz katerih hemoglobin zmerom znova zajema. V 100 gramih krvnega seruma ima zdrav moški 120 miligramov železa, zdrava ženska pa 91 miligramov. Pri ženski je količina manjša očitno zato, ker vsak mesec z 22 kubičnimi centimetri krvi izgubi 0 grame hemoglobina. Količino železa, ki odpade pri tem, more vsak mesec nadomestiti s svežim dovodom 7 do 10 miligramov. Zato bi morala ženska vse svoje življenje uživati hrano, ki je bogata železa. Ko pride v leta, ko tako rekoč preneha biti žena, količina železa v njeni krvi vidno pade. Prav to utegne biti vzrok tako pogostega in tako dolgotrajnega slabega počutja v času klimakterija.

Vobče zavzema železo v življenju ženske skrivnostno, velepomembno mesto, ki mu veda doslej še ni posvetila zadostne pozornosti. Z nastopom spolne zrelosti količina železa v njenem krvnem serumu iznenada in hitro naraste ter doseže 15 do 20 odstotkov. Še jačji, odločnejši je bliskoviti porast železa ob nastopu nosečnosti. Brez pravega prehoda se vzpne tedaj do 33 odstotkov. To dejstvo, ki ga je prav lahko ugotoviti, nam lahko služi kot absolutno trden dokaz nosečnosti že v njenih prvih urah. Prav tako naglo — v nekaj minutah — pa se zmanjša količina železa če plod v materinem telesu pred časom zamre. V dvomljivih primerih je treba zmerom »konzultirati« količino železa v krvi. S tem je pa tudi razumljivo, zakaj so krvavitve v času nosečnosti tako nevarne. Ker premore otrok do rojstva isto količino železa v krvi kakor mati, povzroči nagel upad te važne kovine v njeni krvi tudi njegovo propast. Vobče vsako obolenje v materinem organizmu škoduje jakosti železa v njeni krvi in mleku in s tem prinaša tudi nevarnost detetu.

Zdaj bomo razumeli, zakaj bi bilo tako važno, če bi se dala količina železa v kravjem mleku kakor koli dvigniti. Spodobilo bi se od njih, da bi se dale malo več krmiti z železom — tako bi tisočem otrok bolnih ali dojitve nesposobnih mater rešile življenje.

Kajenje, alkohol in naporno delo

skrajšujejo življenje. Iz cele vrste znanstvenih raziskavanj so prišli do zaključka, da je dednost eden izmed glavnih pogojev za dolgo življenje človeka. Z raziskovanjem življenja ljudi, ki so dočakali visoko starost, se je ugotovilo, da je njihov način življenja bil različen, toda povsod je bilo očitno da kajenje, uživanje alkohola in naporno delo nepovoljno vplivajo na dolgost življenja, zlasti v starejših letih. Statistika zadnjih desetletij o dolgosti življenja ljudi kaže, da se je pri posameznih dolgost življenja znatno povišala, toda kljub napredku zdravstva razmeroma malo ljudi učaka visoko starost.

Krokodili v živalskem vrtu

Živalski vrt v Leipzigu je kljub temu, da ima skoraj vsako veliko mesto v Nemčiji svoj zoo, na posebno dobrem glasu, ker je bogato »obljuden«. Toliko krokodilov kakor letos pa tudi tam še niso imeli. Mlajši zarod je letos v večini. Večji del so to aligatorji, ki so se izkazali za najodpornejše v evropskem podnebju. Močvirski in gvatemalski krokodili ter nekateri kajmani jim delajo družbo. Med njimi so prav redki eksemplarji. Najbolj sta občudovana guajanski kajman in malajski gavial s kljunastim gobcem. Vseh skupaj je 46.

Lojze Zupanc:

Poljža železnica

(Bobojedistanska pripovedka)

Bobojedistan je veliko mesto. Malo manjše ko — velemesto. Vsa velika mesta tega sveta so oblagodarjena s cestno železnico — tudi mesto bobojedistansko ni brez nje. Toda Bobojedistanci so gadje in pravijo svoji cestni železnici — pocestnica.

... Nekoč sta živela v predmestju Bobojedistana dva brata, oba uradnika. Sleherno jutro sta vstala še prej ko se je rodilo sonce, se obrila, zleščila izhojene čevlje s preluknjanimi polplati, popila skodelico črne kave in se odpravila v daljne mesto v urad; bila sta namreč oba v istem uradu.

Pa je deževna jesen prišla v deželo. Mraz se je podil za njo in pričela je razlivati obilen moker blagoslov tudi na mesto Bobojedistan. Takrat je padlo starejšemu bratu na misel, da bi si kupil mesečno vozovnico za pocestnico.

Kakor je sklenil, tako je storil! Kupil si je vozovnico in olštel zanjo skoraj desetino mesečne plače.

»Prištedil bom na čevljih, na času, na energiji in ne nazadnje na kalorijah, ki jih je z vsakim novim dnem manj v mojem telesu,« si je mislil, ko je s tresočo roko odštevaj znaten znesek kot olkupnino za enomesečno vožnjo na tramvaju.

Mlajši brat je godrnjal: »Uh, kahšen razsipnež si postal! Toda že zdaj ti prepovedujem, da bi me sreli meseca, ko boš suh in ga ne bo božjaka v tvojem, s pajčevino prepredenem žepu, nadlegoval za — čik!«

Tako so se ločila njuna pota. Tisto jutro, ko je na predmestni maloželezniški postajici starejši brat vstopil v pocestnico, se je mlajši brat po stari navadi peš podal v urad.

»Na svidenje v uradu!« je še zaklical starejši brat za njim. »Pohiteti moraš, pozen si!«

»Na svidenje!« je zagodrnjal mlajši brat v pozdrav in utonil v megli jesenskega dežja.

* * *

V vozu bobojedistanske cestne železnice se je trlo ljudi. Bili so stisnjeni ko vžigalice v škatlici. Prerivali so se in drenjali, se jezili, smejali, preklinjali in zabavljali. Toda voz je — stal. Ni in ni se hotel premakniti z mesta. Sprevodnik je zmigoval z rameni in se vdano smehljal.

»Pozvonite vendar vozniku!« je zakričala neka starejša dama. »Zakaj stojimo?«

»Potrpite še trenutek prosim,« je sprevodnik potrpežljivo odgovarjal. »Tukaj je križanje dveh voz...«

»Trenutek« se je zavlekel na enajst minut. Ko se je voz končno le premaknil z mesta, so potniki viseli na stopnicah ko jagode na prepolni viniki. Sredi poti nekje je voz cestne železnice srečal kmečki voz. Cesta je bila ozka — in kmečki voz je posnel potnike na stopnicah ter jih pometal na tla. Nastal je klobčič, bilo je vika in krika za poln koš, toda k sreči si nihče ni zlomil noge ali roke...

Postaja. Množica novih potnikov želi vstopiti. Sprevodnik kriči, da je ves zaripel v obraz:

»Gospoda, stisnite se malo, prosim! Stopite naprej! Stopite naprej! Stisnite se! Stisnite se, prosim! Dajte prostora potnikom, ki se jim mudi v urad...«

Potniki se stiskajo in godrnjajo. Mladina pa je vesela. Fant se naslanja na dekle, ki se blaženo smehlja... Menda sta edina, ki blagrujeta gnečo v vozu.

»Izstopajte spredaj!«

Množica se pokorava sprevodniku in tisti, ki bi radi izstopili na naslednji postaji, si pomagajo s komolci in pihajo in suvajo okoli sebe, dokler se ne prisuvajo do izhodnih vrat. Nepreviden možakar je, prerivajoč se skozi gnečo, previsoko dvignil oblatene čevlje. Nesreča je hotela, da je imel čevlje polkovane; in že piha damica ko razdražena levinja:

»Oh, surovež, raztrgal mi je nogavico! V vrsti sem čakala in zmrzovala, da sem jih sploh lahko dobila...« In že se bleste solze v lepih očeh.

»Gospoda, stisnite seeee!«

»Jezus, kam silite, zmečkali mi boste dete!« je zdajci zajokala mlada žena z otrokom v naročju.

»Rsk!«

Kaj se je zgodilo? Ah, nič posebnega, nekdo je nerodno držal svilen dežnik v rokah, voz je malce presunkovito potegnil s postaje in nesrečnež je v gneči zlomil palico dežnika.

»Stisnite se tam spredaj, prosim! Stisnite seeee!«

Sprevodnik je že hripav.

»Au!«

»Pardon, gospa!«

»Nič pardon! Stopajte po svojih nogah, če vas veseli!«

Tiho hihitanje. Gospa se razburja, ker ji je nekdo, ki se je rinil in rinil, da bi izstopil spredaj, stopil na kurje oko.

Starejši brat je molčal in trpel tiho, vdano. Bil je uradnik in navajen trpeti. Nič ni rekel vso pot do izhodne postaje. Niti pobahati se ni mogel v gneči, da bi sprevodniku pokazal mesečno vozovnico, češ — semkajle poglej, bratec, meni ni treba ščipati tistega listka, samo tole ti pomolim pod nos, pa sva — bot!

Ko je srečno in brez nezgode izstopil, je bil pomečkan, pohojen in zamazan. V čevelj se mu je mnotoma nabrala luža od dežnika, ki ga je nekdo v gneči držal tako nesrečno, da je voda curela naravnost za čevljev rob. Prisopihal je v urad — deset minut prepozno!

Toda, glej! Ko je odprl vrata pisarnice, je za mizo sedel dobre volje mlajši brat, pisal številke v debelo knjigo in si muzajoč nažigal pipico.

Starejši brat se je po prstih približal mizi svojega predstojnika.

»Gospod šef...« je zajecljal. »Zamudil sem, oprostite mi, toda mislil sem, če se bom peljal — — —«

»Nu, enkrat ni nobenkrat,« je odvrnil prijazni gospod šef. »Najbrž ste se poslužili — pocestnice. Toda priporočam vam, da rajši prihajate peš v urad, kajti če se boste še nadalje vozili, boste redno zamujali službo.«

»Da, gospod šef...« Več starejši brat ni spravil iz sebe.

* * *

... Nekoč sta živela v predmestju Bobojedistana dva brata, oba uradnika. Sleherno jutro sta se peš odpravila v daljne mesto v urad. Mlajši brat je itak vselej hodil peš v mesto, starejši pa je imel v notranjem žepu suknjiča mesečno vozovnico za bobojedistansko pocestnico, a je tudi — peš koračil v urad ob strani mlajšega brata. Nikdar več v tistem mesecu ni vstopil v voz cestne železnice! Bal se je namreč, da bi se s polžjo železnico prepozno pripeljal v urad.

Kronika

• **Devet letnikov iz Latvije gre pod SS orožje.** Litovska državna uprava v Rigi je objavila po svojem glavnem ravnatelju za notranje zadeve Dankersu, da so vsi moški rojstnih letnikov 1915 do 1924 mobilizirani v latvijsko prostovoljno legijo SS oddelkov, ki bo na razpolago za obrambo domovine.

• **Izdaja nemških znamk v Zadru.** Nemški listi beležijo, da so bile zadarske poštne znamke izročene tiskarni, ki je znamke pretiskala z besedilom »Deutsche Besetzung Zara«. Na ta način je bilo opremljenih s pretiskom mnogo znamk za ekspresno in zračno pošto, kakor tudi drugovrstne znamke. Računajo, da je bilo opremljenih s pretiskom približno 100.000 znamk, po pretisku pa so bile plošče takoj uničene, tako da bodo imele znamke s pretiskom svojo filatelistično vrednost.

• **Državna obrambna straža na Slovaškem.** Slovaški parlament je sprejel zakonski osnutek, ki predvideva ustanovitev državne obrambne straže. Nova ustanova bo nekakšne vrste pomožna policija in ji bo poverjena obramba mej slovaške države.

• **Turški kongres za zgodovino.** V Ankari zaseda tretji turški kongres za zgodovino, katerega naloga je sestaviti turško narodno zgodovino od najstarejših časov do danes. Sličen kongres se je sestal v Turčiji že l. 1933 in 1938. Kakor se je udeleževal prvih dveh kongresov preporoditelj nove Turčije Kemal Atatürk, tako se udeležuje sedanjega zborovanja državni predsednik Izmet Ineni.

• **Politični umor v Parizu.** Bivši guverner francoskih kolonij Andrée Bonamy, predstavnik oddelka za propagando in informacijsko službo, je bil te dni v Parizu umorjen od teroristov, ki so ga ustrelili s strojno pištolo.

• **Izdajalec v meniški kuti.** Iz Rima poročajo, da so varnostni organi prijeli bivšega predsednika italijanskega senata Federzonija, ki se je skušal preoblečen v meniha umakniti sodbi pravice. Federzoni se je preoblečen v meniha nekaj časa skrival v nekem italijanskem samostanu v okolici Rima, kjer so ga ljudje spoznali ter pomagali varnostnim organom pri njegovi aretaciji.

KRASNO SPALNICO

mahagoni, kombinirana makazar ter več KUHINJ — prodam. Sprejemam naročila vsak ponedeljek, sredo in petek od 2. do 6. ure popoldne.

ZALOGA POHIŠTVA VENTURINI, LJUBLJANA, Florjanska ul. 31.

* **Dobrodošlo maslo.** Na zapadnem nabrežju pri Toldernu je vrglo morje na suho več ladijskih tovorov, izvirajočih očividno od razbitih ladij na morju. Iz naplavljenega blaga niso mogli ugotoviti ne imena ladje, niti smeri vožnje. Pač pa so odkrili med naplavljenimi predmeti tudi več zabojev z izvrstnim novozelandskim maslom.

* **100-letnica, ne da bi vedela.** V neki francoski vasi pri Lyonu je te dni umrla stara ženica. Ko so skušali ugotoviti njeno starost, si izprva niso vedeli pomagati, zato so šli po izpisek v matični urad. V cerkvenih knjigah je stalo črno na belem, da je starka, ki sama ni natančno vedela koliko let živi, že pred tremi leti dovršila stoto leto svoje starosti.

OKNO V SVET

— tako bi lahko imenovali

„JUTROV" RAZGLEDNIK

veliko sodobno časopisno publikacijo zabavne in poučne vsebine, ki bo izšla proti koncu leta

v velikem formatu in na 300 stranch. V njej bo zbranega toliko zanimivega gradiva, da bo vsak čitatelj našel v zborniku

svoje NAJPRILJUBLJENEJŠE ČTIVO. Od resnega do zabavnega, od zanimivega in poučnega do kratkočasnega berila: od leposlovja do tehnike, od potopisov do najrazličnejših zanimivosti z vseh področij človeškega ustvarjanja, od domačih do tujih zanimivosti,

vse boste našli v tem zabavnem in poučnem

PESTROPISU,

ki bo vsakogar presenetil po svoji zunanji opremi, velikem formatu in pisani vsebini.

„JUTROV" RAZGLEDNIK

vam bo v razvedrilo in užitek v dolgih zimskih večerih.

Kljub velikemu obsegu in bogati opremi z ilustracijami bo knjiga veljala za one, ki se v naprej javijo za njen odvzem.

samo 28 lir

• **Smrtna nesreča portugalskega ministra za javna dela.** Duarte Pacheco, portugalski minister za javna dela se je smrtno ponesrečil na vožnji z avtomobilom. Pokojnik je bil eden izmed najožjih sodelavcev predsednika Salazarja ter je v svojstvu gradbenega ministra sezidal mnogo portugalskih naselij, med drugim tudi več mestnih četrti v Lizboni. Novi obraz portugalske prestolnice je večinoma Pachecovo delo.

Iz Ljubljane

u— **Nova grobova.** V Ljubljani je umrl g. Karel Ahčin, mestni rač. inspektor. Pogreb pokojnika bo v nedeljo 21. t. m. ob 3. uri popoldne z Žal, kapela sv. Andreja, na pokopališče k Sv. Križu. — Dotrpel je višji davčni kontrolor v pokoju g. Jurij Kramberger. Zapušča soprogo Josipino, sina dr. Roberta in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo rajnega spremili v nedeljo ob 16. iz kapelice sv. Jožefa na Žalah, na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnima naj bo ohranjen blag spomin, užaloščenim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Poroka.** V soboto 20. t. m. sta se poročila v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku gospod Jože Šorli, sodniški pripravnik in gospa Minka Bolha. Poročil ju je gosp. župnik dr. Janko Arnejc, za priči sta bila g. Anton Pečnikar, avtobusni podjetnik in g. Matko Petrič, žel. uradnik. Naše častitke!

u— **Vse radijske poslušalce** opozarjamo na domobransko radijsko oddajo, ki bo danes, v nedeljo 21. t. m. od 11.30 do 12. ure. Na sporedu je govor slovenskega pisatelja g. Velikonje »Malikovanje zločina«.

u— **Neprijetno vlažno vreme** imamo zadnje dni. V petek čez dan je bilo 3.5° C, včeraj zjutraj pa 1.5° C. Barometer je beležil na 765 mm. Sneg se topi, da neprestano curlja od streh, nebo je sivo zamreženo in ozračje je polno vlage. Sneg je oropal drevje poslednjega okrasa in znašli smo se v pravi globoki ljubljanski jeseni.

u— **Da ne bo napačnega razumevanja.** Kratka beležka, ki je bila v petek objavljena v »Jutru« pod naslovom »Bodite ljudje«, je močno odjeknila po Ljubljani, kar nam pričujejo odmevi, ki smo jih prejeli v obliki kratkih dopisov. Razume se, da se vsak pameten človek strinja z pozivom, naj posamezniki v težkih dneh ne veseljačijo. Edino ta smisel je poziv tudi imel. Nikakor pa ni na mestu napačna razlaga, da prizadene to vse, kar obsega glasbo, petje ali drugo domače razvedrilo. Saj če bi bilo tako, potem bi nam tudi radio ne prinašal prijetne glasbe, ki nas vedno razvedri. Petje in igranje v zasebnem stanovanju, ki služi resnemu razvedrilu, naj ne vzbuja hudih živcev onstran sten! Glasba in petje sta marsikomu edini pogoj za obstanek, marsikdo pa svoj prosti čas rajši porabi za glasbo doma, kakor, da bi iskal zabavo kjer koli po mestu.

u—**Kam z obrabljenim denarjem?** Dolgoletna naročnica nam piše, da se je peljala s tramvajem in hotela plačati voznino, sprevodnik pa je odklonil liro, ker da je že preslaba, čeprav jo je gospa prejšnji dan dobila na tramvaju. Ponudila je drugo, ki pa tudi ni bila sprejeta. Treba je bilo torej menjati 5 lir. Ker so z močno obrabljenim drobižem težave ne samo na tramvaju, marveč tudi drugod v poslovnem obratu, se vsiljuje vprašanje: ali moramo slabe lire sprejemati, oddajati jih pa ne smemo? Ali naj poslej vsakdo odklanja slabe lire, da bodo le še za beračе? Razcefranega drobiža je mnogo, zato bo pač najbolje, če tisti, pri katerih se v množici staka slab denar, sproti poskrbé, da bo detok novega zadosten. To je tudi s higieničnega stališča koristno in nujno.

u— **Opozarjamo na razstavo akad. slikarj Marjana Pliberška** v prostorih Galerije Obersnel, Gosposvetska 3. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12.30 in od 14. do 18. ure.

u— **Na II. moški meščanski šoli v Ljubljani za Bežigradom** se začne zopet redni šolski pouk v ponedeljek 22. t. m. po razporedu, ki je razviden v šolskem poslopju.

u— **Učenci osnovnih in srednjih šol** pravoslavnega veroizpovedanja se opozarjajo, da se pouk vercuka vrši v prvem nadstropju učiteljišča na Rečljevi cesti štev. 10. Urnik je izobešen na cerkvenih vratih v oglasni omarici. — Katehet-župnik.

u— **V evangeljski cerkvi** bo na **smrtno nedeljo** 21. t. m. ob 10. uri dopoldne svečana služba božja. Cerkev bo zakurjena.

u— **Najboljši pouk za dijake srednjih, meščanskih in ljudskih šol** se vrši v prvem **učnem zavodu Korepetitorij, Mestni trg 17/I.** Pogoji najugodnejši, posebno za **privatiste** in one, ki nimajo šolskega pouka. Vpisovanje dnevno od 8.—12. ure in od 14.—16. ure.

u— **Opozorilo! Dijakom-injam vseh šol,** posebno onim, ki nimajo rednega pouka, svetujemo, da se vpišejo k našim specialnim instrukcijam. Nemoteno pripravljamo vsakega za vse predmete in jezike. Oddelek za privatiste. Ločene skupine po razredih — posebne učilnice. Prospekti na razpolago. **Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2/II.**

u— **Vodnikova družba** je pripravila letos za konec novembra svojih članom izbran knjižni dar: 20 pol, to je 320 strani prijetnega, vrednega čtiva za dolge zimske urice. Ker je članarina nizka (24 lir), si bo tudi letošnje Vodnikove knjige lahko nabavil vsakdo, samo pohiteti je treba, da ne bodo prej razgrabljene, kakor se je to zgodilo lani, ko je moralo žal več sto starih Vodnikovcev ostati brez Vodnikovih knjig, ker se niso pravočasno včlanili. Zato se nemudoma vsi vpišimo v Vodnikovo družino!

u— **Dijaki-inje srednjih in višjih šol,** ki nimajo predavanj, najuspešneje izkoristijo prosti čas s posečanjem tečajev strokovnih predmetov. Knjigovodstvo, stenografija, strojepisje, trgovska matematika, trgovinstvo, trgov. korespondenca in tuji jeziki. Izbira predmetov po želji. Praktična izobrazba za bodočnost za vsakega. Vpisovanje dnevno — prospekti na razpolago. **Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2/II. Središče mesta.**

u— **Gospodinje!** Pasto za parkete si nabavite že pred prazniki! Zaloga v železnini FERRUM, Leon Stupica, Gradišče 2.

u— **Učite se strojepisja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni —** prično v torek 23. novembra. Največja moderna strojepisnica: raznovrstni stroji. Desetprstna metoda. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer, učne ure po želji obiskovalcev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. — Posebni tečaji tudi za knjigovodstvo, korespondenco, jezike itd. Izbira predmetov po želji. — Informacije, nove prospekte daje: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Za nakup mladinskih in ostalih knjig** se Miklavžu priporoča knjigarna ŽUŽEK, prehod nebotičnika.

u— **Akademičarke-ki, uporabite koristno svoj prosti čas** za študij praktičnih predmetov: strojepisja, stenografije, knjigovodstva, korespondence, jezikov itd. Nov specialni tečaj prične v ponedeljek 22. novembra. Izbira predmetov po želji. Učnina nizka. Vpisovanje dnevno. Podrobne informacije daje: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Zemljevide bojišč,** raznih kontinentov ter žepne atlase dobite v Mladinski založbi, Stari trg 30.

u— **Naknadno vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofov učni zavod« Ljubljana, Domobranska 15,** se vrši dnevno za enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale oddelke. Na razpolago brezplačni prospekt. — Ravnateljstvo.

u— **Važno za vsakogar sedaj in v bodoče** je znanje knjigovodstva, korespondence, stenografije, jezikov, strojepisja itd. Temeljit pouk se vrši v specialnem tečaju. Izbira predmetov po želji. Učnina nizka. Vpisovanje dnevno. Informacije: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Harmonike klavirske,** diatonične in kromatične, dobite v lepi izberi pri tvrdki EVEREST, Prešernova 44.

u— **Pomoč pri učenju nudimo dijakom in dijakinjam** gimnazij ter privatistom. **Jezikovni tečaj** vseh modernih jezikov **za vse poklice.** Vpisovanje dnevno. **Lichtenturnov zavod ali Miklošičeva cesta 22a. I. nadstr., Delavska zbornica.**

u— **Papirnica Bahovec Ivan,** prodaja beležnic in žepne koledarje že za l. 1944.

u— **Prosim gospo,** ki se je v petek 12. t. m. popoldne oglasila v Metelkovi ulici 3, da se ponovno oglasi radi nesporazuma.

u— **Tvrdka Everest sporoča ljubiteljem moderne glasbe,** da je za letošnjo zimsko sezono pripravila večjo množino novih gramofonskih plošč najnovejših poznatkov, ki so namenjene izključno za izposojanje. Izposojajo se tudi gramofoni. Posojnina je zelo ugodna. Poslužujte se te izredne prilike, ki Vam omogoča brez nakupa posest gramofona in poljubne količine novih gramofonskih plošč za zaželjeno dobo. EVEREST, Prešernova 44.

„Mornar na konju"

decembrski roman Dobre knjige

bo izšel v ponedeljek in se bo takoj začel dostavljati naročnikom DK. Kdor prihaja sam po knjige, naj pride ali pošlje tudi po to v upravo naših listov. Tam in v vseh knjigarnah se dobi knjiga tudi v nadrobni prodaji po ceni 13 lir za broširani in 28 lir za vezani izvod.

R. WILLMANN

STROJNO PODJETJE

Ljubljana, Slomškova 3

Prevzema mlinske valje v brušenje in držanje, oziroma smukanje (riflanje)

u— **Nesreče.** S šipo se je urezal v levico 14-letni sin železničarja Janez Ošaben iz Ljubljane. 18-letni sin posestnika Franc Meden iz Bezuljaka je bil po nesreči obstreljen od nekega fanta v desno ramo. V domači kuhinji je padla in si zlomila levo nogo 50-letna žena strojnika Marija Žibertova z Vrhnike. Z voza je padla in si zlomila levico 59-letna služiteljica Angela Hafnerjeva iz Ljubljane. V Šelenburgovi ulici je bila povožena, pri čemer si je zlomila levo nogo, 31-letna zasebnica Elizabeta Preglejeva iz Ljubljane. Z ob... padel na tla in si zlomil levo nogo 5-letni sin posestnika Anton Bahovec iz Račne. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

Z Gorenjskega

Vojaška vest. Generalni poročnik Naeldechen je s 15. novembrom prevzel poveljstvo kot starešina vojaške garnizije v Celovcu.

Učiteljišče v Kranju, najmlajše v Nemčiji, je imelo 11. t. m. jutranjo svečanost v spomin padlih. Ravnatelj dr. Koschier se je spomnil onih, ki so 11 novembra 1915 padli pri Langemarcku. Učiteljiščniki so peli in deklamirali. Kranjski okrajni vodja dr. Pflegerl in prosvetni šef dr. Deutner iz Celovca sta si ogledala učiteljišče in dijaški dom. Sledil je dan domače glasbe, potem pa je bila otvoritev doma učiteljiščnic na Okroglem. Tu je nastanjenih 90 koroških dijakinj. Za zaključek slavnostnega dne je nastopil koroški mladinski zbor pod vodstvom ravnatelja celovškega učiteljišča Anderluha.

Čvrst gospodar je Franc Weixelbraun iz Zgornje Bele na Koroškem. »Kärntner Zeitung« poroča o njem, da s svojo ovdovelo hčerko vodi lepo kmetijo, čeprav je star že 91 let. Veselje ga je videti, kadar orje po obočjih.

Obvezna pomoč v planinah. Določbe nemškega § 330/c, ki so doslej veljale za stari Reich, so zdaj razširjene tudi na donavske in alpska okrožja. Tako velja zdaj v vsej Nemčiji: »Kdor pri nesrečah ali splošni nevarnosti in sili ne pomaga, čeprav je to po zdravem ljudskem čustvovanju dolžan, zlasti če lahko ustreže policijskemu pozivu brez večje lastne nevarnosti ali poškodbe, se kaznuje z zaporom do 2 let ali denarno kaznijo.«

Spodnje Štajersko

K oboroženim oddelkom SS vabi 94 strani obsegajoča lepo ilustrirana knjiga, katero vsakemu interesentu dopošlje dopolnilni urad SS za alpska okrožja v Solnogradu.

Pošiljanje zavojev po pošti je od 17. t. m. omejeno. Obseg sprejema se ravna po prometnih sredstvih, ki so na razpolago. Pošiljanje zavojev, katerih vsebina je posebno važna za vojno gospodarstvo in prehrano, se pa seveda neomejeno sprejemajo. Podrobnosti so objavljene z objavami na poštnih uradih.

Pomožna šola nad Muto. Mnogi kmečki otroci hribskih šol v Št. Jerneju in na Pernicah so doslej le težko obiskovali pouk, ki jim ga dvakrat na teden opravljali dve mladi učiteljici z Mute. V šolo imajo do 2 uri hoje. Pozimi je pouk skoraj nemogoč. Zdaj pa so na neki kmetiji v Bistrici nad Muto uredili prostoren razred za 50 do 60 otrok. Tu imajo zdaj mnogo krajšo pot v šolo in tako bo redni pouk mogoč tudi pozimi. Svečana otvoritev nove šole je bila nedavno. Župan Trettler z Mute bo poskrbel, da bodo vsi otroci pozimi dobivali toplo hrano.

V Trbovljah so imeli glasbeni večer v spomin skladatelja Maksa Regerja. Vodja glasbene šole Konrad Stekl je izpregovoril o skladatelju, nekar je glasbeni učitelj Filip Kršchnik izvajal dve skladbi. Gospa Elsi Stekl je zapela »Uspavanko«, spremljana od gospe Köllnerjeve. Posebno je uspel dr. Herbert Krames, ki je igral na čelu.

Iz Hrvatske

Nagrada za zlato in srebrno kolajno za hrabrost. Izšla je odredba ki ureja pravico do denarne nagrade za imetnike zlate in velike srebrne kolajne za hrabrost. V prvi vrsti ima pravico odlikovanec, za njim pa pride pravica na njegovo zakonito ženo, na najstarejšega zakonskega otroka in na mater oziroma očeta odlikovanca. Nagrada za zlato kolajno znaša mesečno 5000 kun, za veliko srebrno pa 500 kun mesečno.

Izpopolnitev banjaluške bolnišnice. V začetku prihodnjega meseca bo izročena svoji uporabi novo zgrajena kuhinja in pralnica državne bolnišnice v Banjaluki. S tem bo delo bolnišnice v pogledu čistoče mnogo olajšano. Seveda bo za popolno ureditev kuhinje in pralnice treba nabaviti še potrebno tehnično opremo, kar bo veljalo okoli 20 milijonov kun.

Več ozimine kakor lani. Iz Petrinje poročajo, da je letošnja setev pšenice precej večja kakor je bila lanska. Dober letošnji pridelek je dal kmetom pobudo, da so še več zemlje posejali z žitom.

Zlata Gjungjenac gost zagrebškega gledališča. Konec prejšnjega meseca je v zagrebški operi gostovala Zlata Gjungjenac kot Violeta v Verdijevi »Traviati«. Alfreda je pel Josip Gostič. »Hrvatski Narod« poroča, da je bil lik Violete tako toplo dojet, da so se morali gledalci diviti umetniškemu podajanju vloge.

Nove srečke državne loterije. Pred dobrim mesecem je bil razpisan natečaj za idejno skico novih srečk hrvatske državne loterije. Dela je bilo treba predložiti do dne 20. oktobra. Prispelo je 15 načrtov. Ocenjevalni odbor je poslane osnutke pregledal in izbral za najboljšega delo akademskega slikarja Ferdinada Bisa, ki je dobil 25.000 kun nagrade. Drugo nagrado 15.000 kun je prejel litografski risar Aleksander Živanović, tretjo nagrado 10.000 kun pa akademski slikar in grafik Vladimir Miosavljević. Srečke, ki so bile doslej v prometu, so bile izdelane po načrtu akademskega slikarja prof. Krina.

Beležnica

KOLEDAR

Nedelja, 21. novembra: Darovanje Marije Device.

Ponedeljek, 22. novembra: Cecilija.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Pozna ljubezen.
Kino Sloga: Bratranec ti moj.
Kino Union: Ljubezen v poletju.
Kino Moste: Germanin.
Kino Kodeljevo: Prodani stari očka.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta 47.

Jutri: Dr Kmet, Ciril-Metodova 43, Trnkoczy ded. Mestni trg 4, Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote od 20. do ponedeljka do 8. mestna zdravnica dr. Jožica Žitko, Pleteršnikova 13, telefon št. 47-64.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18 do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 21. nov., ob 16: **Normanski junaki.** Izven. vzdol.
Ponedeljek, 22. nov.: Zaprto.
Torek, 23. nov., ob 16.30: **Potopljeni svet.** Red Torek.
Sreda, 24. nov., **ob 16: Kovarstvo in ljubezen.** Red A.
Četrtek, 25. nov., ob 16.30: **Kavarnica.** Red Četrtek.
Petek, 26. nov, **ob 16: Normanski junaki.** Red Prvi.

OPERA

Nedelja, 21. nov., ob 16.: **Thais.** Izven. Cene od 32 lir navzdol.
Ponedeljek, 22. nov.: Zaprto.
Torek, 23. nov.: Zaprto.
Sreda, 24. nov., ob 16: **Netopir.** Opereta. Red Sreda.
Četrtek, 25. nov., ob 16: **Madame Butterfly.** Izven. Cene od 32 lir navzdol.
Petek, 26. nov.: Zaprto.

*

Rimski-Korsakov: »Snegurečka«. Pomladna bajka v petih slikah. Kot skladatelj posega Rimski-Korsakov prav k pravirom umetnosti, globoko v snovanje narave in njenih večnih zakonov in k jedru človeštva v narod. Iz njih črpa navdihe za svoje ustvarjanje. Tako je nastala Snegurečka, pesem o veliki prirodi in stremljenju in hrepenenju ljudi in njihove narave. Neizprosnost zakona minljivosti in spreminjanja sta prikazana v operi, katere muzikalni motivi so vzeti deloma iz narodnih pesmi, deloma iz liturgičnih obredov.

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 21. NOVEMBRA

8.30—9.00: Alpske pesmi. 9.00—10.00: Nemški reki in napevi. 10.00—10.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 10.15—10.40: Orgelska glasba in versko predavanje. 11.30—12.00: Prireditev slovenskih domobrancev. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert za razvedrilo. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Pozdravi iz domovine; igra Radijski orkester, vodi dirigent Drago Mario Šijanec, sodeluje Komorni zbor. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Popoldanski koncert. 17.45—18.00: Kmetijsko predavanje. 19.00—19.30: Koncert Klasičnega tria. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. Napovel sporedi za naslednji dan. 19.45—20.00: Mala medigra. 20.00—20.10: Poročila v nemščini. 20.10—21.00: Koncert Ritmičnega orkestra. 21.00 do 21.40: Lepe melodije. 21.40—22.00: Prenos iz Beograda. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. 22.10—22.30: Glasba za lahko noč.

Genoveve Fox: 38

DEKLE Z MEJE

Roman

Dekletu je obraz kar zasijal. Zdaj so jele tudi ostale ponujati svoje skodelice in siliti brezzobo staro gospo, naj jim pove srečo. Ko si je starica ogledala Izabelino skodelico, je zmajala z glavo, kakor da ji ni vse všeč, kar vidi.

Velikega, zalega mladeniča vidim, dete ce, ki te ima rad; a tu je med vama nekakšna motnja in mnogo milj vaju bo ločilo. Pa nikar nič ne maraj za to,« je hitro dodala, ko sta se na Izabelinem obrazu mahoma pokazala strah in skrb. »Če je ljubezen prava, se bo vse dobro končalo.«

»Babica«, jo je opomnila mati Owensova, »nikar ne mešajte otroku glave...«

»Saj ji ne pravim nič takega, česar ne bi čitala v tej skodelici, in to je skoraj takisto gotovo, kakor da tu sedim,« je zatrdila stara gospa.

Izabela je nekaj minut zamišljeno molčala, nato pa je vprašala tolikanj resno, da so se starejše nehote zasmejale: »Povejte, babica, ali je plav ali temnolas?«

Temnolas je, zelo temnolas.«

Tedajci se je posvetila za oknom svetilnica. Moški so stopili v kuhinjo. Bili so praznih rok.

»Otroka,« je zlovoljno rekel stric, ko je postavil svetilnico na klop in si z rokavom obrisal čelo, »otroka, kar koli sta našli tamgori — zdaj je izginilo.«

»Izginilo?« sta zavpili dekleti kakor v en glas.

»Da, izginilo. Kolena smo si opraskali in hrbtenico izpahnili, tolikokrat smo obiezli votlino iz enega konca v drugega, toda našli nismo niti funta blaga.«

»Sveta nebesa!« je zatarnala tetka Hana.

Nekdo je moral slučajno priti v jamo. Ali pa je videl dekleti, ko sta tekli domov, in zasumil, da nekaj ni v redu.« je menil oče Owens. »Vsekako glejta, poskakunji, da se ne bosta več klatili tam okrog. To ni razvedrilo za današnje čase.«

Obraza odkriteljic sta se kar vidno daljšala. Loza je skremžila usta, kakor da ji gre na jok, Izabela pa je strmela predse. Vse se je bilo razblinilo kakor sanje: lepe obleke, čepci, nemara celo še kakšna nagradica. Sod z zlatom in krasni svileni žamet sta plavala po vodi. In kaj jima je ostalo? Na pol raztrgana obleka, razpraskane noge in očitek očeta Owensa, da sta se klatili okrog.

Izabela je v svojem obupu segla po zadnjem krapu, ki je osamljen ležal na pladnju, in ga naglo pojedla.

Zdaj so sedli moški za mizo. Precej časa so jedli molče. Ko pa je bila lakota utolažena, so se jim jeziki razvezali. Ni čudo, da so govorili o tihotapcih. Ti vražji nepridipravi, ki so služili pri sovražniku denar, so morali imeti skrito pot čez mejo. Res sramota, da se je še ni bilo posrečilo izslediti. Sosed Hyde, ki je bil carinar, je sam priznaval, da niti skrbno nadzorstvo vseh cest in potov še ni bilo moglo zatreti bujno uspevajočega tihotapstva. Črede živine so romale preko meje. Samo kje? Kako? Pa ne, da bi si bili izkopali dobro zakrit podzemeljski rov?

»Nu, nu, podzemeljski rov?« je podvomil oče Owens. »To bi bilo vendarle od sile romantično«

»Enkrat bi bilo pa vendarle dobro preiskati vso okolico. Treba je, da stopimo na noge,« se je stric oglasil. »Zakaj ne priredimo pogona, kakršen mora biti? Kakor lov na volkove, po vseh gozdih in čez hrib in plan.«

Oče Owens je prikimal in guba se mu je zadolbla v čelo:

»Prej ali slej bo treba napraviti nekaj takega, da. Samo počakajte, da bo moj oves pod streho, potem...«

Stavka ni dokončal, a možje so mu kimali.

Okrog osmih so Owensovi in tetka Lidija odjezdili proti domu. Zvezde so pokojno svetile s potemnelega neba. Ko so pa zagledali covingtonske hiše, so se vsi začudili, ker je v prodajalni Amosa Parkerja še svetlo gorela luč.

»Glejte si, glejte,« je vzkliknila tetka Lidija. »Kupčija mu še vedno cvete.«

»Najbrže bo kaj drugega,« je menil oče Owens. »Poglejmo, kaj je.«

Vhod v Parkerjevo trgovino je bil poln ljudi, ki so vsi vprek razburjeno govorili. Eden je pravkar kričal, glasneje od vseh drugih:

»Če streljajo že v Burlingtonu — tedaj imamo vojno tako rekoč na vratu.«

»To je stotnik Baker,« je rekel oče Owens

»Po glasu ga je spoznati,« se je zasmejala tetka Lidija. »Nu, pokličimo mojega moža. Amos! Amos! Amos!«

Nazadnje je vendarle stopil čez prag prodajalne. Usnjeni predpasnik je imel še privezan.

»A, vi ste? Kaj je, Lidija? Na žalost, marsikaj. Angleži so razdejali vojašnice nad Plattsburgom in začeli streljati na Burlington. V Swantonu sta vojašnica in bolnišnica tudi že pogoreli. Nevarno postaja.«

»Če je vse res, kakopak,« je z ženskim mirnodušjem odvrnila tetka Lidija. »Ali... nekaj kozarcev ingverjevega piva še imaš za nas, jeli?«

Uro kasneje, ko so Owensovi janali proti domu, se jim ni zdela noč nič več tako pokojna kakor prej. Kako je bil že rekel stric Parker? Dvakrat je bil ponovil izrek iz stare zaveze: »In tedaj je bila vojna pred vrati.«

Izabela je sama pri sebi vzdihovala. Niti ene vesele urice nisi mogel več v miru preživeti. To se je bilo pokazalo ob prazniku sladkorja, danes pri krožku pa spet. In če so človeku tihotapci vsaj enkrat napravili veselje in mu položili krasno kotenino in svilen žamet tako rekoč v roke — tudi tedaj je bilo vse zgolj slepilo in se je razblinilo kakor lep oblak na nebu.

14. poglavje

Izabela se je hotela umakniti s svojim šivanjem v hladno senco pod smrekami. Vročina je bila kar dušljiva. Počasi se je vzpenjala navkreber proti gozdu. V tem pa je opazila, da je bilo gosto zaraščeno grmovje polno podolgastih jagod. Seveda jih je pokusila, in pokušanje je trajalo precej časa; nato jo je ubrala naravnost proti domu.

»Mati,« je zaklicala v kuhinjo, »zgoraj na robu gozda so robide tako zrele, da kar odpadajo.«

Owensova mati ji je pogledala na usta.

»Vidim, vidim. A prav imaš, čas je, da jih nabereš. Vzemi si najstarejšo obleko pa delovne čevlje in debele nogavice. Saj še izza šivalnega krožka veva, koliko trpe vse te reči... ali mar ne?«

Izabela je pogledala v kot.

»Če jih prineseš poln jerbas, Bela, spečem kolačke,« se je mati prijazno nasmehnila.

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L —.30 za drž. in prov. takso —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L 7.—. — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L —.60 za besedo, za drž. in prov. takso L —.60 za dajanje naslova ali šifro L 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—

Tel. 40 88
DRVA PREMOG GOMBAČ Gledališka 14

Službe išče

SAMOSTOJNA GOSPA, vešča gospodinjstva išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 20794-1

UPOKOJENEC, vešč pisarniških del — knjigovodstva, bilanciranja, z lastnim pisalnim strojem — sprejme zaposlitev v Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20685-1

ABSOLVENTKA enoletnega trg. tečaja, išče primerno zaposlitev. Ima nekoliko prakse v pisarniški stroki. — Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Pridna in poštena« 20693-1

GOSPODIČNA, mlada, trgovsko naobražena, išče kjerkoli in kakršnokoli namestitev. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lahko poldnevno ali celodnevno«. 20661-1

URADNICA išče primerno zaposlitev za popoldanske ure. Ponudbe na ogls. oddelek »Jutra« pod »Uradnica« 20667-1

DROGERIST išče službo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20761-1

ADMINISTRATIVNO-komercijelni vodja industrijskega podjetja išče primerne zaposlitve takoj ali pozneje. Ponudbe prosi na ogl. odd. Jutra pod »Dolgoletna praksa«. 20758-1

POSTREŽNICA išče službo za enkrat tedensko dopoldne ali popoldne, lahko tudi ves dan. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dopoldan«. 20750-1

TRGOV. POMOČNICA išče kakršne koli zaposlitve za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20744-1

POSTREŽNICA, mlada, poštena, ki zna tudi kuhati, želi zaposlitve, najrajši za ves dan, pri manjši družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V mestu«. 20719-1

18 LETNI MLADENIČ z enoletno elektromontersko prakso, išče primerno zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavnica«. 20703-1

FRIZERKO, dobro moč, sprejmem v stalno službo. Ivan Merlak, Sv. Petra 76. 20605-1a

DEKLE, pridno in pošteno, ki zna kuhati in opravljati vsa druga dela, išče službo s 1. decembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Deklee«. 20618-1

PRIDNA DELAVKA vajena kuhanja sladkorja in zavijanja bonbonov išče zaposlitev v tovarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V tovarni«. 20458-1

IZUČENA ŠIVILJA išče zaposlitve v salonu. Gre tudi na dom. Poizve se: Bežigrad, Celjska 13. 21031-1

UČITELJICA, brezposelna, išče primerne zaposlitve pri otrocih ali kot pisarniška moč. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20908-1

HLAPEC išče službe, zmožen vsakega dela, pošten, nekadilec. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20820-1

PRIMERNO SLUŽBO iščem k majhni družini; opravljam vsa gospodinjska dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »38«. 21054-1

Službo dobi

MEHANIKI, ključavničarji, kolarji in avto-kleparji dobijo takoj službo proti ekstra dobremu plačilu. Merkur, Puharjeva 6. 20826-1a

POSTREŽNICO za vsak dan popoldne. iščem. Inž. Dolenc Aškerčeva 42-II. 20800-1a

POSTREŽNICO za dopoldanske ure iščem. Plača dobra. Služba stalna. Naslov v vseh posl. Jutra. 20798-1a

BRIVSK. POMOČNIKA iščem. Nastop takoj. Alojzij Lek. Vrhnika. 20789-1a

DOBRO FRIZERKO za samostojno delo, sprejmem proti zelo dobri plači, nastop po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 20788-1a

GOSPOD. POMOČNICO vežbano tudi v pranju in likanju, iščemo. Zglasiti se med 10 in 12 uro in od 17. do 19. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 20775-1a

NAVIJALKO, event. začetnico, ki ima veselje do dela, sprejmem. Cenj. ponudbe na »SEKOTEX«, Bleiweisova cesta 12 (Tyrševa) — dvorišče. 20691-1a

POSTREŽNICA se sprejme. Zaposlitev po dogovoru. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20757-1a

FANTA za domača dela in opravljanje enega konja dobi takoj službo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20714-1a

PLETILJO za pletenje mrež iz vrvi iščem za delo na domu. Zglasiti se pri »Motormetan«, Celovška 38. 20704-1a

TRG. SOTRUDNICO sprejmem takoj v špecerijsko trgovino. Prednost one, ki so službovale v konzumu ali z večletno prakso in so zanesljive. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna« 20556-1a

KUHARICO, perfektno tudi za vsa ostala gospodinjska dela, takoj sprejmem ali s 1. dec. Predstaviti se vsak dan med 13 in 15: Ant. Kušlan, trgovina, Karlovška cesta, pri mostu. Starost 30 do 35 let. 20557-1a

DRUŽABNICA Išče se družabnica od 30 do 30 let, ki bi se preselila s slovensko družino v Trst. Za potovanje potrebni dokumenti se preskrbe. Ponudbe e ali ko na upravo Jutra pod znak. »Družabnica«. 20854-1a

TRG. POMOČNICO za špecerijo, pridno in pošteno, takoj sprejmem. Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 20658-1a

ČEVLJ. POMOČNIKE za zbito, nova dela sprejmem. Plača dobra! Ješe Bogo. Cesta na Loko 20. 20650-1a

POSTREŽNICO z znanjem kuhe in ostalih gosp. del. iščem za ves dan. Vprašati dopoldne. Gorupova ul. 13. dohod iz Mirja. 20670-1a

BOLJŠE MLADO DEKLE sprejmem za vsa hišna dela k meščanski rodbini. — Plača dobra, hrana in stanovanje. Naslov v vseh posl. Jutra. 20730-1a

DEKLE pridna, poštena, za vsa hišna dela, dobi stalno službo. Naslov v vseh posl. Jutra. 20715-1a

VEČ ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV za zbito delo sprejmem takoj. Plača dobra, delo stalno. Ješe Bog. Cesta na Loko 20. 20533-1a

DELAVCA ki bi oskrboval tudi konja ter z istim razvažal blago po Ljubljani, sprejmem brez hrane in stanovanja. Naslov v vseh posl. Jutra. 20501-1a

PRODAJALKO agilno in pošteno, katera ima veselje za slaščičarno, dobi takoj dobro in stalno službo. — Predstaviti se dnevno med 13.—14. uro v Trtenjakovi 3, visoko pritličje, desna vrata. 20563-1a

KUHARICA samostojna in poštena, ki bi opravljala ostala hišna dela, dobi namestitev pri tričlanski rodbini. Hrana in plača dobra. Povprašati v cvetličarni Herzmansky — Pasaža. 20548-1a

POSTREŽNICO 2—3 dni na teden iščem. Nudim stanovanje, ostalo po dogovoru. Ponudbe z navedbo želenje zaposlitve na ogl. odd. Jutra pod »Za stalno«. 20779-1a

GRADB. PODJETJE sprejme s takojšnjim nastopom več težakov, zidarjev in tesarjev, za delo v Ljubljani. Javiti se je takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 20957-1a

POSTREŽNICO za popoldanske ure sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21055-1a

OTROŠKO NEGOVALKO mlajšo, popolnoma zdravo — iščem k 2-letnemu otroku. Hrana in stanovanje v hiši, plača 300 lir. Predstaviti se dnevno od 13. do 17. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 20923-1a

MLADO DEKLE kot pomoč v gospodinjstvu in k otroku, iščem za ves dan. Plača in hrana dobra. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20841-1a

GOSPODINJO sprejmem takoj ali s 1. decembrom, veščo v kuhanju in pospravljanju, k mali boljši družini za dobro plačo. — Naslov v vseh posl. Jutra. 21086-1a

KUHARICO, samostojno, tudi za druga gospodinjska dela, iščem k boljši tričlanski družini v centru mesta za dobro hrano in dobro plačo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Član družine«. 21087-1a

SLUŽKINJA, preprosta, srednjih let zmožna kuhe in drugih del, dobi mesto pri dveh osebah. Naslov v vseh posl. Jutra. 21022-1a

RISARJA za napravo načrtov obrtne delavnice iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začnem takoj«. 20995-1a

GOSPOD. POMOČNICO za vsa hišna dela, išče štiričlanska odrasla družina. Naslov v vseh posl. Jutra. 20975-1a

POSTREŽNICO, pošteno in urno, z vsa hišna dela, iščem za popoldanske ure. Starost od 25 do 40 let. Predstaviti se od 14 do 17. Novi trg 1/I, desno. 20989-1a

POSTREŽNICO za par ur dnevno sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20976-1a

DEKLE iščem za vsa hišna dela ter gostilno in molžo krave. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21030-1a

ELEKTRIČARJA in navijalca motorjev potrebujem. Naslov in pismene ponudbe poslati na oglas. odd. Jutra pod »Električar«. 20982-1a

NATAKARICA se sprejme s 1. decembrom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21051-1a

SLUŽKINJO k dvema otrokoma sprejmem takoj. Služba dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preskrbljena«. 21065-1a

POSTREŽNICO iščem za dopoldanske ure. Plača po dogovoru. Pojasnila v Trdinovi 5, pisarna, med 9 in 12. 21052-1a

BOLJŠO OSEBO, zmožno voditi samostojno gospodinjstvo in vsa hišna dela, iščem. Ponudbe z navedbo dosedanje zaposlitve na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 21056-1a

GOSPODIČNO sprejmem k dvema otrokoma za popoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21057-1a

Vajenci(ke)

BRIVSK. VAJENCA in frizersko vajenko takoj sprejme Kavčič Edvard, Celovška 95. 20544-44

BRIVSK. VAJENCA in frizersko vajenko, sprejmem. Franc Wildman, Ljubljana, Napoleonov trg 5. 20875-44

TRG. VAJENCA za špecerijo, pridnega in poštenega s 3 raz. sred šole, sprejmem. Naslov v vseh posl. Jutra. 20599-44

KROJAŠKEGA vajenca-ko, sprejme takoj modni salon Zanoškar Ludvik, Cesta Vikt. Emanuela 15-III 20900-44

VAJENCA za čevljarsko obrt sprejmem takoj. Kržišnik, Trdinova 7. 21004-44

VAJENKO sprejme takoj frizerski salon »Fanči«, Kongresni trg št. 3. 20810-44

VAJENCA za špecerijsko trgovino sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20812-44

VAJENCA za mehaniko takoj sprejmemo. Merkur, Puharjeva 6. 20821-44

UČENKO za damsko krojaško obrt sprejme takoj Dorca, Tavčarjeva 3-I 20981-44

Zaslužek

KRPAM vsakovrstno perilo. Sprejemam dnevno od 14 do 15. Izvršim hitro! Rožna dolina cesta VI, št. 28. 20913-3

VESTEN UČITELJ pride za 8—10 lir poučevat na dom: violino, za mojstrski izpit, nemščino, italijanščino ter predmete ljudskih in nižjih srednjih šol. Naslov oddajte v trgovini K. Pučnik, Frančiškanska 3. 20777-3

ANGLEŠČINO poučuje gospodična uspešno — individualna metoda. Izgovorjava dovršena. Pride na dom. Naslov v vseh posl. Jutra. 20808-3

A PRIMER ENGLISH in angleško-slovenski slovar dam za Bradačevega nemško-slovenskega. Naslov v vseh posl. Jutra. 20771-3

GOSPA POUČUJE nemščino in italijanščino po posebno hitri metodi. Ugodne cene. — Rimska c. 10-I. desno. 20883-3

DOBER ZASLUŽEK se nudi moškim in ženskam s prodajo sezon. predmeta. Primerno za penzioniste, rev. ne študente, brezposelne itd. Naslov v vseh posl. Jutra. 20907-3

UČITELJA za nemščino iščem za 2—3 osebe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nemščina«. 20925-3

NEMŠKO-FRANCOSKO konverzacijo poučuje profesorica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Konverzacija«. 20793-3

Prodam

SPALNICA, moderna, trd les, naprodaj po ugodni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20984-6

ROČNI VOZIČEK poceni prodam. Skaza, Šiška, Janševa 2. 20973-6

OTROŠKO STAJICO, ki se obenem posteljica, prodam. Marmontova 57, vis. pritl., levo. 21058-6

ZIMSKO SUKNJO, moško, marmornato ploščo, trgovsko stelažo, predalnik za moko, prodam. Trgovina Kaiser, Nunska 6. 21059-6

OTROŠKE GOJZERJE št. 33 in čevlje št. 32 prodam. Eriavec, Malgajeva 8. 21061-6

VODNO SESALKO, jermenski ali ročni pogon, zelo pripravna za kmetijo ali kako podjetje, ugodno prodam. Na ogled v skladišču pri Figovcu, Stane. 21063-6

ZIMSKO SUKNJO, plavo, predvojno blago, zelo dobro ohranjeno, Hubertus plašč in še dobre čevlje za ca. 10 letnega dečka prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21064-6

GRAMOFON, znamke »Edison Belle, dobro ohranjen, se ugodno proda ev. zamenja za protivrednost. Naslov v oglas. odd. Jutra. 21068-6

POSODO ZA PREMOG, popolnoma novo, pripravno za sobno peč, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21067-6

ŽIVALI za pleme in zakol: kokoši in jarčke (rodajlendke), race, kunce (srebrece), budre, ugodno proda Kosem, Žitnikova 8, od 14 do 15. 21071-6

DAMSKI PLAŠČ, zimski, temnomoder, kožuhovinastega obrobja, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21074-6

ČEVLJE št. 42, usnjene dokolenke in blago za otroški plašč ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20972-6

VELIKO OMARO, črno, in damsko pisalno mizo prodam. Ogled 9—10 in 13—15. Pred Škofijo 19, I. nadstr. 21009-6

PLAŠČ IN ČEVLJE za 12 letnega fanta, moško suknjo, ženski zimski kostum, ženske modre čevlje in galoše št. 37—38, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21013-6

ZA DOJENČKA prodam tetra sraičke, bele nove, debele flanelce in roza-bele volne 40 dkg, bele semiš in sive čevlje št. 21. Naslov oddati v ogl. odd. Jutra pod »Denar ali protivrednost«. 21017-6

ZIMSKI PLAŠČ, moški, in gramofon naprodaj. Rožna dolina c. XV, št. 20. 21016-6

DAMSKI PLAŠČ, zimski, črn, s krznom, dobro ohranjen, proda krojač Križaj, Škofja 5. 21014-6

JEDILNI PRIBOR in servise, vaze, slike, svetilke, Biedermeier-omarico, umivalnik, fotelje, stole, visoko omaro itd. proda pisarna Tribuč, nad florjansko cerkvijo. 21033-6

PRODAM: klavirsko harmoniko z registrom, 120 basov, gitaro, mandolino in krilovko po ugodni ceni. Kuštrin, Nunska 3. 21032-6

PISALNA MIZA in mizic za pisalni stroj, oboje hrastovina skoraj nove, naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 21040-6

»UNDERWOOD« pisalni stroj, standard model 5, v zelo dobrem stanju, naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 21039-6

MOŠKI ČEVLJI, skoraj novi, še predvojni material, št. 41 prodam. Ogled od 13. do 16. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 21038-6

PREPROGO 2x3 veliko, močno, prodam za 2500 lir. Naslov v vseh posl. Jutra. 21046-6

ŽELEZNO PEČ prodam. Vprašati: Mestni trg 17. v trgovini. 20907-6

PREPROGA in RADIO naprodaj. Poizve se v trgovini »Julijana«, Frančiškanska ulica. 20906-6

ŠIVALNI STROJ, pogrezljiv, boljša znamka Singer, naprodaj, Verstovšek, Trnovo, Mandelčeva ulica 1/II. 20905-6

ELEKTROMOTOR 3 KS, 4 KS, 5.5 KS, popolnoma nov, naprodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20903-6

ZIMSKO SUKNJO, črn plišast plašč, žensko temno obleko, rjuhe, vse dobro ohranjeno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20911-6

RADIO, najnovejše tipe malo rabljen, in električni gramofon prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20910-6

ŠIVALNI STROJ Singer, popolnoma nov, pogrezljiv. šiva naprej in nazaj, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20909-6

DARILO ZA MIKLAVŽA! Popolnoma nov otroški volnen žemper (starost 8 do 12 let) in otroške knjige prodam. Ogled od 12.30 do 14.30. Gradišče 11/II, desno. 20875-6

BLAGO ZA SUKNJO, zimsko, temnosivo, volneno, naprodaj. Ogled: Rimska 9/II, vrata 16. 20896-6

KISLO ZELJE, REPA, prvovrstno, v sodih ali brez, vsako količino, dobavi Zeliarna Homan, Sv. Petra c. š. 81, dvorišče. 20893-6

ZIMSKO SUKNJO, moško, dve ženska plašča z mufom in kapo, drsalke za odraslo osebo, vse dobro ohranjeno, prodam. Ogled od 12.30 do 14.30. Gradišče 11/II, desno. 20874-6

10 A.-Ž. PANJEV, skoraj novih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20881-6

MOTOR NSU, 200 ccm. v najboljšem stanju, ugodno naprodaj. Naslov pri Fototehniki, Tyrševa 15. 20880-6

GUMIJASTE ŠKORNJE na zadrgo od štirih let dalje zamenjam za bele za dveletnega, in fine damske nove visoke čevlje s toplo podlogo, št. 36, zamenjam za nove gojzerice ali prodam. Cesta na Rožnik 29. 20814-6

DAMSKI ČRN PLAŠČ in moški suknjič za srednjo postavo se proda. Krojač Glavan, Kolodvorska 18. 20813-6

KRONOMETER, ženski, srebrn, pravi »Glashütte«, ter razne igrače: 2 punčki, ki spita in gledata, prodam. Cesta na Rožnik 29. 20815-6

DAMSKO OBLEKO, športno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20818-6

GUGALNEGA KONJA in damsko kolo ugodno prodam. Trnovski pristan št. 10. 20817-6

MALI POLTOVORNI avto (Fiat topolino) in motorna trikolica za nosilnost 1000 kg zelo poceni naprodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20825-6

2 MALI LIMUZINI (Mercedes 4 cyl.), še v novem stanju, najnovejši model, in Fiat topolino pod normalno ceno današnje vrednosti naprodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20824-6

3 MOTORNA KOLESA 125, 350 in 500 ccm, še v novem stanju, zelo ugodno naprodaj. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20823-6

KRZNO, zajčje kože, strojene, naprodaj. Semrajc Janko, gostilna, Sv. Križ. 21049-6

GOSTILNIŠKE MIZE in stoli ter stelaže ugodno naprodaj v gostilni Semrajc, Sv. Križ. 21048-6

AVTO FORD, tipe 31, poltovorni, z dovoljenjem, se proda. Semrajc, gostilna, Sv. Križ. 21047-6

LISIČJI OVRATNIK (Silberfuchs). lep, prodam. Na ogled pri tvrdki Dolenc — krznarstvo, Sv. Petra c. 19. 20894-6

JEČMEN, OTROBOV ca 800 kg, prodamo. Ponudbe z navedbo cene poslati na oglasni oddelek Jutra pod »Otrobi«. 20855-6

KUHINJ. KREDENCO poceni prodam. Naslov, dr. Baje, Barvarska steza 5. 20795-6

GUGALNEGA KONJA, lepega, prodam; kupim železno pečico (gašperček). Naslov v ogl. odd. Jutra. 21015-6

PRODAM DRSALKE »Polar-Courir«, štev. 29 in usnjen suknjič, kupim otroški voziček (igrača). Vibarjeva c. 33, pritl., desno. 20897-6

ČRN DAMSKI PLAŠČ s krznom, fin, prodam. Ogled od 13. do 15. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 20802-6

RADIO »BLAUPUNKT« prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »9000 lir«. 20799-6

SALON. GARNITURO, divan in šest foteljev, prodam. Cena ugodna. Naslov v vseh posl. Jutra. 20797-6

GUGALNI KONJIČEK dobro ohranjen, prodam Rož. dol., C. VI, št. 26. 20796-6

ETAŽNO KURJAVO, kompletno, skoraj novo, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20791-6

STAR TIP VOZIČKA za dvojčke, poraben material, železje z kolesi za otroški voziček (igrača) in križ pod steklom prodam Korošceva 26 I. nadstr. — Moste. 20785-6

ZIMSKI POVRŠNIK hubertus prodam. Kladezna 13. 20786-6

RJAVO LISICO, moške salonske čevlje in mlekarski voziček prodam ter zamenjam moško obleko. Naslov v vseh posl. Jutra. 20787-6

MOŠKO KOLO znamke Puch, malo rabljen, prodam. Ogled v ponedeljek in torek dop. od 9 do 12. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 20778-6

ŽEPNO MOŠKO URO, srebrno, prodam Feldin, Novi trg 2, dvorišče. 20779-6

BAKREN KOTEL za obratni pritisk 12 atm., prodam. Ponudb. na ogl. odd. Jutra pod »Vsebina 80 l.« 20780-6

APARAT za izdelovanje sodavice za restavracije itd., prodam. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Ugodna prilika« 20781-6

MOŠKO OBLEKO, rjavo, dobro ohranjeno — predvojno blago, prodam — Ogled v nedeljo dopoldne. Knezova 11-I. desno. 20782-6

HARMONIKO, Lubasovo, ugodno prodam. — Od 12. do 15. ure. Knezova ul. 70 pritl. desno. 20783-6

POSTELJO z žimnico, prodam. Rebov 8.II. 20784-6

VOZIČEK, v izredno lepem stanju predvojni material in 2 para otroških čevljev (bele in rjave), za leto in pol starega otroka, prodam Novi trg 4/II, desno. 20738-6

KRZNEN PLAŠČEK, bel, za 5—6-letnega otroka, mizico s stolčkom in nekaj lepih igrač, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20790-6

PRODAM KOLO in moški trenčkot Mark, Gosposvetska 10, pritličje. 20710-6

MOŠKO SUKNJO, zimsko, škornje (42, 43), blago za obleko, salonsko obelko, boo, radio, gramofon, leksikon, podobo, knjige, uro, lestenec in dr. prodam najboljšemu ponudniku. — Ogledati med 11. in 14. uro. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20684-6

NOVI ZABOJI, prazni, tobačnih izdelkov, so stalno naprodaj v Gradišču št. 4. 20687-6

SKOBELNO MIZO (Hobelbank) novo, prodam. Poizve se v oglas. oddelku »Jutra« pod »Nova«. 20686-6

MLADE PRAŠIČKE prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20694-6

PARNI KOTEL-lokomobilo s ca 20—40 kv. m kurilne površine, kupimo takoj. Cenjene ponudbe na »Sekotex«, Bleiweisova 12 (Tyrševa — dvorišče). 20692-6

LINOLEJ PREPROGO, veliko, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20639-6

SOBNO MIZO in stole, skoraj novo, ter moške čevlje in obleko prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20641-6

DAMSKE SNEŽKE št. 39, nizke, z visoko peto, nekaj parov čevljev in usnjeno šolsko torbico ugodno prodam — C. Arielle Rea št. 13, vrata 15 — Kolizej. 20647-6

RADIO-APARAT zelo dober, prodam. Medvedova 17, hišnica. 20739-6

PISALNI STROJ zamenjam za radio. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zamenjam«. 20711-6

PERZIJSKO PREPROGO prodam. Ogled od 14 do 15. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20736-6

HRASTOVA MIZA in omarica, peč, lestenec, postelja, naprodaj. Ogled od 15 do 17. Oražnova 3/I. 21077-6

ŽENSKI PLAŠČ, dobro ohranjen, se proda. Krojaštvo Rožič, Šelenburgova ul. 4. 20978-6

KANARČKE in papige prodam. Krekov trg 10. 20748-6

RJAVO BOO, dobro ohranjeno in šal, popolnoma nov ovratnik prodam. Naslov: Mahničeva 26, vsak dan od pol 12. do 2. ure. 20674-6

OTROŠKE GOJZERJE št. 37, prodam. Trnovo, Kladezna ulica štev. 13. 20624-6

SLAMOREZNICO ročno, prodam ali zamenjam za krmila in gojzarice št. 32 za št. 34 — Podmilščakova št. 26. 20621-6

OTROŠKO POSTELJO, železno, z mrežo, proda Rojc, Tyrševa 29 — od 14—15. 20665-6

APARAT ZA MASAŽO znamke »Norisam« — skoraj nov, ugodno prodam. Večna pot št. 37 20664-6

PREMOG
I. Pogačnik
LJUBLJANA,
Bohoričeva ulica 5
Telefon 20-59

ZAVESE, rumene, 9 in pol metra × 1,40 m po 70 lir, in 3 rjuhe, vse predvojno blago, takoj proda Gerževič, Staničeva ulica 8 — Bežigrad. 20674-6

VINSKE SODE, dobro ohranjene, od 100 do 650 litrov, proda Ivana Pirnat, Cesta na Brdo 14. 20682-6

RADIO 5 plus 1, mali kovčeg, nov, prodam. V račun vzamem maloslikovno fotokamero boljše znamke. Na ogled pri Fototehniki, Tyrševa 15. 20762-6

KAUČ iz orehove korenine, dobro ohranjen, prodam. Kocenova 12. 20759-6

ŠIVALNI STROJ Singer, tovarniško nov, pogrezljiv, ugodno proda Simandl, Dvoržakova 3. 20755-6

PEČICO, skoraj novo, belo, emajlirano, cena 650 lir, in kotel za pralnico prodam. Rožna dolina cesta II, 49. 20756-6

DAMSKI ČRN PLAŠČ, zimski, dobro ohranjen, za visoko vitko postavo, zelo trpežno, lepo, predvojno blago, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. — Ogled med 10 in 16. uro. 20752-6

SUKNJA ZA DEČKA od 15 do 20 let se proda. Vprašati: Trdinova 8/III, desno. 20753-6

GALOŠE: ženske, št. 37, in moške, št. 38, ter polhovko prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20754-6

»COLUMBIA«-gramofon kovčeg s 40 ploščami in »Omega« uro z verižico prodam. Opekarska 49. 20745-6

PRODAM SLOVAR englesko-hrvatski, Lochmer, nov; skripte: anatomija, fiziologija, histologija, biologija; Histološki atlas, II. zvezek, Toldta. Vrhovčeva 9, pritličje, desno. 20741-6

BROKAT, 6 m, težki, za odeje, barve altgold, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »600 metere«. 20735-6

PISALNI STROJ »Royal« prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Royal«. 20713-6

2 ŽELEZNI PEČI, skoraj novi, prodam. Vodovodna 75. 20726-6

MOŠKA OBLEKA, zimska, rabljena, salonska suknja, modne hlače, prićes hlače in telovnik, ženska jopa za močno postavo, ženski sviter, nov, volnen, deški suknjič, vse predvojno blago, prodam. Možet, Frankopanska 23, pritličje. 20727-6

MIZO IN 4 STOLE poceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20728-6

ŠPORTNO KOLO »Diamant« prodam za 2000 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20716-6

KOKOŠI-JARČKE, pasme Leghorn in Štajerke, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20718-6

OTROŠKI VOZIČEK, športni, zamenjam s potrebnim doplačilom za globokega. Jereb, Ulica 3. maja št. 2/IV. 20722-6

OTROŠKI VOZIČEK, globok, šivan, predvojni; stajico in košek na kolesih, opremljen in s slamnjačo, uporaben radijski zvočnik, prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20723-6

DALJNOGLED znamke »Beso«, 6X30, popolnoma nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20724-6

OTROŠKO POSTELJO, popolnoma novo, prodam. Ogled v delavnici Šušteršič, Žibertova 2. 20705-6

MLADO KOZO sanske pasme proda Babnik Janez, p. Ljubljana 7, Glince 9. 20460-6

Okviri GALERIJA OBERSNEL CESTA ARIELLE REE 3 Umetnine

PSA-ČUVAJA, pol leta starega, nemškega ovčarja, za dom, prodam. Pisarna, Resljeva 24. 20706-6

VELIKI SLIKI, primerni za spalnico, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20708-6

DAMSKE ŠKORNJE št. 37, rjave, prodam. Gradišče 10/III, levo. 20709-6

MOŠKO SUKNJO, zimsko, 2 para visokih moških čevljev št. 42—43, 3 pare moških galoš št. 42 do 44, 2 para ženskih snežk št. 36—39, črn zimski plašč za srednjo postavo, vse dobro ohranjeno, ugodno prodam, Mirje 29. 20702-6

PULT iz trdega lesa (bukovina) prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pult«. 20700-6

BRILJANTNI PRSTAN prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20701-6

MOTOCIKL 125, 250 in 500 ccm, prvovrsten, in majhen štedljiv avto proda Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 20697-6

DVE GARNITURI, platneni, za čaj, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20607-6

OMARO ZA PERILO, umivalnik, pisalno mizo, kuhinjsko opravo in razno, prodam. Ogled v nedeljo od 9 do 15. Šiška, Goriška 25. 20576-6

2 KUH. KREDENCI prodam. Ogledati: Dravlje, Kovaška 9. 20552-6

NOV PLAŠČ, oblekco, snežke in drsalke »Eisblume« št. 23 za 7 do 9 letno deklico, vse prvovrstno predvojno blago, prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20602-6

MALEGA PSIČKA, lepega, zaradi neprilik takoj prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlad psiček«. 20595-6

SREBRNI SMREKI, krasni, prodam. Gričar, Vrtača 13. 20612-6

ŠKORNJE št. 39 prodam. Pripravne tudi za damo. Ogled od 13.30 do 15 ali v nedeljo. Kastelic, Ciril-Metodova (Tyrševa) c. št. 118. 20620-6

AVTO (LIMUZINA) 5 sedežen »Mercedes Benz« 230 6 cylindrov, 55 KS, malo vožen, v zelo dobrem stanju, naprodaj po ugodni ceni. Frančiškanska 4 — skladišče. 20659-6

ŠIVALNE STROJE več novih, pogrezljivih — »Singer« — po ugodni ceni prodam. Seme, Salendrova 6-III. 20696-6

ŠIVALNI STROJ pravi amerikanski, pogrezljiv »Singer«, po ugodni ceni prodam. Seme, Salendrova 6-III. 20695-6

KADILCI cigaret primanjkuje. Kajenje škoduje zdravju. Edina rešitev — odvadite se kajenja z našim zanesljivim, preizkušenim sredstvom Nikotinol. Prodaja »Jugopatent«, Gosposvetska c. 1. 20742-6

BOLJŠE PREDMETE sprejme v komisijsko prodajo gospodarska pisarna Tribuč, Sodarska steza 2, nad florjansko cerkvijo. J-327-N-6

DIVJI KOSTANJ lep, zdrav, osušen, nekaj 1000 kg naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20494-6

ŽELOD lep, zdrav, osušen, 6 do 7.000 kg naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20493-6

PERZIANER PLAŠČ lep, ugodno naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 20492-6

JAHALNO SEDLO in konjsko opremo prodam. Vprašati na Šmartinski cesti 12. 20547-6

SENO Interesenti za vagonske količine sena prosimo, da sporoče svoje potrebe Gospodarski zvezi, Bleiweisova 29. 20571-6

POSODO za kisanje repe, dobite pri Gospodarski zvezi — Bleiwesova 29. 20572-6

BREZOVE METLE držaje za lopate omela itd. dobite pri Gospodarski zvezi, Bleiweisova 29 in Maistrova 10. 20770-6

MODERNE OPREME za spalne sobe iz orehove korenine, politirane, prodam. Černe Avgust, Ljubljana — Vodnikova 83. 20793-6

VEČ ŠIV. STROJEV »Necchi«, pogrezljivih, novih, prodam. Pavlič, Jadranska 9, I. nadstr. 20628-6

SPALNICO in jedilnico, nudi mizarstvo Štigl vsak dan od 3 do 5. ure v gostilni, Celovška 72. 20615-6

ELEKTROMOTOR Elin K. S. 3, Wolt 380, Amper 5.3, obratov 1390 — naprodaj v Rožni ul. št. 9. 20961-6

2 POSODI ZA MAST, emajlirani, po 10 kg — naprodaj v Gradišču 15, vrata 19. 20956-6

ŠIVALNI STROJ, nov, pogrezljiv, boljše znamke, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 20955-6

DNEVNA SOBA, najmodernejši stil, se proda — 8 komadov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dnevna soba«. 20917-6

HARMONIKA, 80 basov, popolnoma nova — naprodaj. Tavčarjeva 10, pritl. — levo. 20904-6

DVE SESALKI za gnojnico, stavbenike itd., ena velika, ena manjša, zelo ugodno naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 20964-6

JAKOPIČEVE SLIKE, več najboljših, poceni prodam. Ogled samo od 12. do 14. ure. Podlevšek, Petrarcova 20. 20953-6

KUHINJSKO OPRAVO, novo, prodam. Gosposka št. 6, Hlišnik. 20951-6

ŽELEZNO PEČ in nekaj cevi, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20948-6

RADIO-APARAT, nov, po ugodni ceni prodam. Sv. Petra c. 25 — vprašati v gostilni. 20918-6

POZLAČENO MIZICO (dunajsko delo), stoječo svetilko, knjižno stelažo, 2 stola (pletena), damske čevlje št. 37 (visoka peta) prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 20885-6

RADIO-APARAT, 5cevni, odličnega tona, navejši model, prodam. Šiška, Štefanova 13/I-3. 20884-6

RAČUNSKI STROJ »Walther«, poceni naprodaj. Gledališka 12-II. pri Potisek. 20991-6

RADIO-APARAT, 5-cevni, popolnoma nov, prodam. Ogled od pol 1. do 2. ure. Naslov v vseh posl. Jutra. 20985-6

MOŠKO KOLO, razloženo in 2 novi moški obleki, predvojno blago, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20987-6

GRAMOFON His Masters Voice, izvrstno ohranjen, prodam. Rimska 7, vrata 1. 21020-6

DAMSKO URO, zapestno, zlato, fino, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. [illegible]

RAZLIČNE OBLAČILNE predmete, prodam. — Ogled dnevno od 3. do 4. ure pop. Naslov v vseh posl. Jutra.

LUTZ PEČ, manjšo in srednje velikosti, prodam. Naslov: gostilna Habjan, Šiška. 21036-6

LUTZ PEČ, velika, naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 21025-6

POSTELJNO pregrinjalo, zaveso, otroške oblekce, plašček, volneno jopico, lisičji ovratnik za deklico, tekočo preprogo itd., prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 21001-6

NOV KAUČ, predvojno blago, ugodno prodam. Sodarska 5a, nad cerkvijo Sv. Florijana. 20939-6

ŠTEDILNIK, pločevinast prodam. Vodnikova 99. 20998-6

NOVO OBLEKO, črno, iz najfinejšega blaga, za srednjedebelo postavo, prodam. Ogled: Žigon, Wolfova 10. 20996-6

ROČNI VOZIČEK poceni prodam. Skaza, Janševa 2 — Šiška. 20973-6

RADIO, petcevni, zelo dober, predvojni, prodam. Ogled med 15 in 18. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20977-6

DAMSKO KOLO, skoraj novo, proda Škraba, čevljar, Breg 16. 21002-6

MOŠKI PLAŠČ, zimski, predvojno blago, dobro ohranjen, za veliko postavo, ugodno prodam. Ogled: 9—10 in 13—15. Pred Škofijo 19/I. 21008-6

MOŠKO SUKNJO, črno, prodam. Pri Rozman, Podjunska 13. 21007-6

KABRIO-LIMUZINA Škoda »Popular«, 4 sedežni, v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Odgovore pod: »Ekonomičen 1000« na ogl. odd. Jutra. 20380-6

SLADKO SENO, ca. 150 kg prodam. Pojasnila daje Novak, Cesta v Mestni log št. 58. 20888-6

2 FOTO-APARATA Anastigmat 1:1.8, za lir 6.600 in 1:3.5 za 3.600 lir prodam. — Pojasnila pri blagajni v »Operni kleti«, Gledališka ulica 2. 20859-6

ŽENSKO KOLO Wanderer, v zelo dobrem stanju prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20840-6

ŠPORTNE ČEVLJE, semiš, rjave fine, nove, nizka peta, št. 39—40 ter stojalo za salje iz brona, tri ujnate slike, prodam. Samo od 2. do 4. ure. Novi trg 1-I, desno. 20990-6

ŠIVALNI STROJ Singer, tovarnisko nov, pogrezljiv, proda Simandl, Dvořakova ul. 3. 20860-6

PRODAM: novo zimsko moško in damsko spodnje perilo, blago za moške srajce in spodnje hlače ter zimske moške in damske nogavice. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20832-6

KLAVIR, HARMONIKO, novo, proda Cimerman, Bleiweisova cesta 29-II. 20858-6

ŽAGO (CIRKULARKO), najboljši in ekstra močan, soliden izdelek, še v novem stanju, pod normalno ceno naprodaj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20827-6

2 KOLESI, najboljše znamke, po zelo nizki ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20828-6

RABLJEN TRIČIKEL, v zelo dobrem stanju, zelo ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20829-6

MOTOR 3 Ps 220/380, proda Kalinšek, Poljanska 12-II. 20830-6

ŽELEZNO PEČICO, novo, štirioglato, znotraj obloženo, z enokolensko cevjo — prodam. Gubčeva ul. 14-I, levo, Šiška. 21035-6

MOŠKO KOLO znamke Baronia, malo rabljeno — s skoraj novimi gumami — ugodno prodam. Poizve se: Pavšičeva 6, Šiška. 20920-6

ŠIVALNI STROJ Singer, z veliko mizo, prodam. Škofja 6. krojačnica. 20891-6

SNEŽKE št. 23, galoše št. 38 in knjige Mohorjeve ptice, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20890-6

KLAVIR, HARMONIKO, novo, 60 in 120 basov, prodam. Ogled Knafljeva 8-I. 20901-6

KLAVIR, HARMONIKO, krasno, najboljše znamke, 80 basov in register — ugodno prodam. Poče, Sv. Petra c. 79a, pritl. 20862-6

LEICA Summar 1:2, še 1 naprodaj. Fototehnika, Bleiweisova 15. 20872-6

ŠIVALNI STROJ, Singer, ženski in krojaški, 2 moški suknji za srednjo postavo, 2 damska kostuma, rjav in moder, in 2 zimska površnika, radi odpotovanja poceni prodam. Kamniška 13. 20871-6

ŽENSKE SNEŽKE št. 28, za ozke visoko peto, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20851-6

MERKLIN, Metallbaukasten št. 2, povsem dobro ohranjen, prodam. Na ogled iz prijaznosti v Parfumeriji »Venus«, palača Bata. 20852-6

DAMSKI PLAŠČ, športni, moške nizke čevlje št. 42 in zlat prstan z belim kamnom, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20849-6

SREBRNE ŽLICE, nove, 12 kom., prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20844-6

BOO, RJAVO LISICO, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20845-6

OTROŠKE SNEŽKE št. 34 in visoke močne čevljčke št. 34, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20846-6

OTROŠKI KINO, nekaj igrač in iger, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20843-6

KRZNEN PLAŠČ, lep, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20838-6

PEČ NA ŽAGANJE prodam. Rožna dolina, C. II, št. 29. 20839-6

VEČ KUHINJ. OPREM proda mizarstvo Potočnik — Gildovčeva 5 — pri šoli na Šmartinski cesti. 20834-6

ZEPHIR PEČ, emajlirano in masivno emajlirano bano, prodam. Marmontova 1, med 1. in 2. uro. 21044-6

PISKE-JARČKE »Rodeeisland« in »Leghorn«, trideset komadov, stare pet mesecev, izredno lepe, ugodno odprodajam. Informacije v trgovini Ostrožnik, Pasaža. 20899-6

BLAGO ZA SUKNJO, zimsko, ugodno naprodaj na Krakovskem nasipu št. 26, pritl. 20898-6

PRODAM: moško žepno uro, eno in dvosedežne sanke, ležalni stol, damski plašč in Rex-kozarce. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20897-6

PEČI IN ŠTEDILNIK proda Kristan Franc, Bleiweisova cesta 54 — mehanična delavnica. 20914-6

MOŠKO ČRNO OBLEKO novo, za večjo osebo, predvojno blago, prodam ali zamenjam. Naslov pove ogl. odd. Jutra. 20912-6

Daphne du Maurier: 38

FRANCOZOV ZALIV

Roman

V nekaj trenutkih je bil vrh skale dosežen; začula je valove se oprla na roke, pogledala naravnost in videla »Merry Fortune«, kako drči proti izhodu iz zaliva. Čolni, ki so jo prej vlekli, so bili potegnjeni na palubo, njih moštva so se gnetla ob strani ladje, kajti mahoma, čudežno se je bil veter okrenil za dve črti na zahod. Z močno oseko pod seboj je »Merry Fortune« zaplula proti morju. Zdaj si videl na vodi tudi druge čolne, ladjice, ki so se bile odpravile na zasledovanje, in može, ki so kričali, in može, ki so kleli. Gotovo je sedel v eni izmed njih Godolphin z Rashleyem ob strani. Dona se je zasmejala in si popravila lase, da ji ne bi viseli na oči; zdaj je bilo vse eno: naj Rashley razsaja ali naj jo Godolphin spozna. »Merry Fortune« jima je veselo in nebrižno uhajala venkaj na poletni veter. Spet je zakričal galeb, to pot prav blizu nje; ozrla se je po kamnu, da bi ga vrgla vanj, a namesto kamna je zagledala čolnič, ki je brzel mimo skalnega roba naravnost proti nji. V čolnu je sedel Pierre Blanc in obračal mali obraz gor proti pečinam; še enkrat je zagnal svoj galebji krik.

Dona se je zasmejala, vzdignila roke in ga okliknila. Zagledal jo je in se med skalami primetal s čolnom do nje. Splezala je v čoln, in prisedla k njemu; nobeden ni črhnil besede, kajti zdaj je veslal čez kratke valove proti ladji. Kri ji je curljala iz praske na bradi, premočena je bila do kože, pa ji ni bilo nič mar. Čolnič je švigal po slanih grebenih navzgor, slana pršavica ji je buhala z vetrom in dežjem v obraz. Tedajci pa — blisk — grom iz topa; deset komolcev od njiju je nekaj tlesnilo v vodo. Pierre Blanc, režeč se kakor opica, je veslal dalje, tja do višine preliva; in evo, tu jima je prihajala naproti »Merry Fortune« sama in orala valove; jadra so ji grme plahutala v vetru.

Nov blisk, nov glušeč tresk; to pot je Dona slišala pokanje lomečega se lesa, a videti ni mogla ničesar. Vedela je le, da je nekdo vrgel konopec v čoln in da je nekdo zaveslal z njo tesno k boku ladje; obrazi so se ji smejali z vrha, roke so jo dvigale kvišku. Črni vodni vrtinec se je pogreznil in mali čoln je prevrnjen izginil v temi.

Francoz je stal pri krmilu »Merry Fortune«; tudi on je imel prasko na obradku, in lasje so mu vihrali okrog obraza; srajco je imel mokro, da je teklo od nje. Toda njegove oči so jo za trenutek ujele, in oba sta se nasmehnila drug drugemu. Nato je zaklical: Vrzite se na obraz, na tla, ker bodo še streljali.« Tako je ležala zraven njega na palubi, iznemogla in drgečoča pod dežjem in vodnimi brizgi, vsi udje so jo boleli, a kaj je bilo to. Tretji strel ni zadel. »Fantje, prihranite si smodnik,« se je on zasmejal, »to pot nas še ne dobite.« med tem ko je mali Pierre Blanc takisto ves moker in tresoč se kakor pes, slonel čez ograjo ob ladjiskem boku in se s prstom tiščal za nos. Zdaj se je »Merry Fortune« visoko vzpela in padla v dolino med dvema valoma; jadra so zafofotala in zabobnela; iz čolnov, ki so jih zasledovali, je nekdo nekaj zakričal, in nekdo, ki je imel mušketo v rokah, jim je pognal strel v konopje.

»Tamle sedi vaš prijatelj, Dona,« je zaklical Francoz, »kakšen strelec neki je?« Zlezla je nazaj, da bi pogledala čez zadnjo ograjo; in evo prvi čoln je bil skoraj tik pod njimi; Rashleyev obraz je gledal gor, in Godolphin je ta mah ponesel puško k licu.

Ženska je na ladji,« je Rashley zaklical, »glejte jo tamle!« A v tem, ko je govoril, je Godolphin znova ustrelil; ne da bi napravila škodo, ji je zažvižgala svinčenka preko glave. Ko se je »Merry Fortune« v nepričakovanem buhu vetra globoko nagnila, je Dona videla, kako je Francoz predal krmilo Pierru Blancu, ki je stal blizu njega. Ko je ladja nknila, se je smeje zavihtil čez ograjo na odvetrni strani; Dona je videla, da drži v roki meč.

»Pozdravljena, gospoda,« je zaklical, »in srečno pot nazaj na foweysko nabrežje. Najprej pa bi vaju prosili za majhen spominek.« Tako govoreč je s sunkom svojega orožja vrgel Godolphinu klobuk v vodo, nato pa s koncem nabodel veliko kodrasto lasuljo; zmagoslavno jo je podržal kvišku in jo zavihtil v zraku. Godolphin, plešast kakor golo dojenče, z očmi tako izbuljenimi, da so mu štrlele daleč izpod čela, je znak telebnil v zadnji konec čolna, in mušketa je zabrenketala zraven njega na tla.

Tedaj je prišel naliv, ki ju je skril očem; valovi so pljusnili čez ladijsko ograjo in vrgli Dono skozi loputnico v podpalubje. Ko se je spet pobrala in zasopla ter si popravila lase, ki so ji viseli na obraz, je ležala trdnjava na predgorju daleč za njimi in čolnov ni bilo več videti. Francoz, ki je stal pri krmilu »Merry Fortune«, se ji je smejal; na prečkah kolesa je bingljala Godolphinova lasulja.

* * *

Dve ladji sta jadrali na višini preliva, kaki dve milji oddaljeni druga od druge. Tista, ki je plula spredaj, je imela v svoji vnanjosti nekaj čudno podjetnega, jambori so ji stali pošev, in barve, s katerimi je bila popleskana, so bile močno pisane, kakor da bi vodila trezno trgovsko ladjo, ki je vozila za njo, proti neznanim vodam tja za daljno obzorje.

Poletni vihar, ki je štiri in dvajset ur nenehoma razsajal na morju, se je bil upehal; nebo se je pokazalo, trdo, sinje in brez oblakov. Tudi valovanje je bilo ponehalo; morje je bilo mirno in čudno gladko; ladji, ki ju je gnal le slaboten dih severnega vetra, sta skoraj negibno držali po prelivu; jalovo so jima visela jadra na križih. Vonj po pečenki je prihajal z galerije »Merry Fortune«, topli rjavi vonj po pečeni kuretini. Vonj je silil skozi odprto okno v kabino ter se mešal s svežim morskim zrakom in poletno toploto. Dona je odprla oči in ugotovila: ladja ni več butala in poskakovala po dolinah med atlantskimi valovi; slabost, ki jo je prej obhajala, je bila minila. Pred vsem pa je bila lačna, tako lačna kakor težko da kdaj v življenju. Zazehala je, pretegnila ude in se zasmejala sama pri sebi, ker ji je bila morska bolezen prešla; nato je tiho zaklela, z eno izmed Harryjevih dokaj hlevskih kletvin, kajti ta mah ji je prišlo na misel, da je bila zaradi svoje morske bolezni izgubila stavo. S prsti si je segla za ušesa in plašno potipala svoje rubinaste uhane; šele pri tem se je zavedela, da je pod odejo docela naga, in tudi na tleh kabine ni videla niti sledu o svoji obleki.

Cela večnost se ji je zdelo, odkar se je bila v temi opotekla po kajutnih stopnicah nizdol; premočena, iznemogla in bolna je bila vrgla srajco in hlače od sebe s težkimi čevlji vred, ki so jo bili do krvi ožulili, in zlezla pod tolažilno tople odeje, z edino željo, da bi se v miru naspala.

ŽIMO ZA ŽIMNICE
NUDI NAJUGODNEJE IZ LASTNE NAJMODERNEJŠE HIGIJENSKO UREJENE TOVARNE
»ŽIMA«
MILAN JAGER Tovarna: FUŽINE
Prodajalna: Ljubljana, Sv. Petra cesta 17
ŠČETKARSKE IZDELKE
VSEH VRST NUDI NAJUGODNEJE — NA DEBELO — IZ LASTNE TOVARNE

MOSKO KOLO, dobro ohranjeno in novo žensko »windjako« ugodno prodam. Kodeljevo, Molejeva 3-I, levo 20681-6

ŽELEZEN STEDILNIK, malo rabljen, naprodaj na Dolenjski cesti št. 55 20382-6

4 DELNA OMARA, bela, nova, postelja z modrocem, miza, knjižnja polica in 2 stola, naprodaj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Omara«. 20916-6

SNEŽKE, nove, rjave, polpeta, št. 34—35, prodam. Istotam se kupi dobro ohranjena pupa (lutrička). Postojnska 64, Klemenčič. 20886-6

Kupim

OTROŠKE SNEŽKE ali škorenčke za 3 do 4 letnega otroka, kupim. Holzapfelova 7-I, desno. 20801-7

ŽELEZNE SODE, 20 l vsebine, z obroči ali brez, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Iz pločevinec«. 20773-7

ELEKTRIČNI VLAK, najraje »Märklinn«, samo z dobro ohranjeno napravo, kupim takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vlak«. 20638-7

DRSALKE za 10 let starega dečka, kupim takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Ilirija«. 20639-7

OTROŠKE SANKE (rodel) dobro ohranjene kupim takoj. Ponudbe pod »Zima« na oglasni oddelek »Jutra«. 20690-7

KLAV. HARMONIKO, do 80 basov, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Klavirska« 20636-7

TRGOVINA »OGLED«, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo) kupi sobne in kuhinjske oprave, kavče, otomane, žimnice, otroške posteljice, preproge, šivalne stroje in druge uporabne predmete. 20643-7

PLINSKO PEČ (ladiator) in žensko kolo, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj«. 20635-7

GALOŠE št. 41—42 kupim. Ponudbe: Matko —Gledališka ulica 4-II. 20673-7

VOZIČEK-IGRAČO, novejše oblike, kupim. Tyrševa cesta 37a-I — srednja vrata. 20680-7

GOJZERICE št. 30, nove ali dobro ohranjene, kupim. Plačam dobro. Zupančič, Prisojna ulica 1. 20677-7

KNJIŽNO OMARO kupim. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Knjižnična omara«. 20678-7

LITOŽELEZNE KOTLE do 150 litrov kupim. Hočevar, Ulica 3. maja 9. 20745-7

MOŠKO VERIŽICO, bolšo, zlato, z uro ali brez nje, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »737«. 20737-7

POLNOJARMENIK mizarske stroje, 15 ml kabla, 80 HP elektromotorje kupim. Trnovski pristan 20. 20698-7

OTROŠKE SANKE, dobro ohranjene, z naslanjačem, kupim. Jager, Povšetova 95. 20581-7

OTROŠKE SNEŽKE ali škornje št. 35 ali 36 kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20610-7

OTROŠKE SNEŽKE za čevlje št. 24 kupim. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Snežke, Ježica«. 20608-7

VISOKE ČEVELJČKE in obleke za petletno punčko kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Za punčko«. 20606-7

SNEŽKE št. cca 24 kupim ali v zamenjavo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snežke št. 24«. 20616-7

RADIO samo javovrstne znamke, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo Jutra pod »Radio«. 20645-7

SLIKE Jakopiča, Grohara in Veselka kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Umetniške slike«. 20660-7

DVE TRAVERZI nosilki, prodam ali zamenjam. Naslov v vseh posl. Jutra. 20731-6

STARE URE zapestne in žepne, samo v dobrem stanju, kupi Janko Jazbec, urarski mojster, Miklošičeva cesta 12. J.-M.-338-7

STEKLENICE raznih vrst, kupujemo. Dobro plačamo! Na Vašo željo jih prevzamemo na domu. B. Gustin, Vodnikov trg 2. J-318-M

PISALNI STROJ dobro ohranjen kupim. Pelegrino, Kolodvorska ul. 8. 322-7

PRAZNE ŠKATLE od Mama mleka zopet kupujemo B. Gustin, Vodnikov trg 2. J-324-M-7

KOŽE ZA KRZNO od domačih in divjih živali, kakor tudi boljše krzno, krznene plašče, jopice, lisičje boe itd., dobro ohranjeno, kupuje krznarstvo Rot — Mestni trg. J-317-M

SREBRNE KOVANCE in druge dragocenosti, kupimo in plačamo najvišjo ceno. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 20555-7

LOKOMOBILO od 50 do 100 KS, v dobrem stanju, kupimo za takojšno gotovino. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul 12. 20534-7

KNJIGE, slovenske in nemške, znanstvene, medicinske, tehnične in zabavne, kupuje knjigarna Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva 16. 20057-7

HARMONIKE, klavirske, diatonične in kromatične, dobite v lepi izbiri pri tvrdki »Everest«. 20963-7

MOŠKO OBLEKO iz predvojnega blaga — kupim za 17 let starega dijaka. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Oblekа«. 20359-7

KLAVIR, HARMONIKO srednjo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Honner«. 20694-7

MOŠKE OBLEKE, stare čevlje, perilo, pohištvo itd. staro kupuje Drame Alojzija, Gallusovo nabrežje 29. 20054-7

KUPIM RADIO. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljši radio«. 20919-7

BLAZINO na električno gretje, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blazina« 20921-7

OTROŠKE SNEŽKE št. 27 ali 28, nove ali dobro ohranjene, kupim. Levstikova 12. 20922-7

ZIMSKE ČEVLJE, moške, dobre ali gojzerice, št. 42, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »666«. 20866-7

SREBRNINO, vsake vrste izdelke in kovance, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 20869-7

»LJUBLJANSKI ZVON«, tudi posamezne letnike, ozir. mesečnike, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lj. Zvon«. 20842-7

MESOREZNICO, dobro ohranjeno, srednje velikosti, kupim. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesoreznica«. 20887-7

GALOŠE ALI SNEŽKE za čevlje št. 29—30, kupim. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20839-7

DRSALKE, najraje šeksne z moškimi čevlji št. 41 kupim, ali zamenjam za šeksne z damskimi čevlji št. 38. Parfumerija »Venus«, palača Bate. 20853-7

V KOMISIJ. PRODAJO sprejemamo fotoaparate, antikvitete, umetnine in druge boljše predmete. — Parfumerija »Venus«, palača Bate. 20854-7

CAMPOLON kupim ali zamenjam za protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam dobro«. 21004-7

SNEŽKE ZA OTROKE št. 23 in 25, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjene«. 21021-7

2 PARA GOJZERIC, novih ali pa dobro ohranjenih št. 45 in 44 ali pa materijal za dva par, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 20992-7

SNEŽKE IN GALOŠE, tudi v nerabnem stanju, kupuje Mehanična delavnica — Vodovodna št. 2. 20993-7

BUČ IN KORENJA, za krmljenje, kupim vsako količino. Prekmurska 6. 20971-7

»SLOVANA«, kompletnega, in Prešernove poezije 1847 kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjeno«. 21011-7

KUPIMO: elektromotorje, vrtalne stroje, primože ter orodje za ključavničarje in mehanike. Merkur, Puharjeva 6. 21028-7

KUHINJ. KREDENCO, event. celo kuh. opravo, rabljeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuhinja«. 21041-7

FROTIRKE, platno za ležalni stol ter dobro ohranjene snežke št. 41 in 26, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20816-7

IZIDOR CANKAR: Razvoj stila, I. del, I. snopič ali cel I. del kupim. Larisa Gorec, Verdijeva 8. 20626-7

BELE SNEŽKE št. 28—29 kupim. Marenče, Dolenjska 20. 20819-7

KUPIMO GUME (avto, motor, bicikel) ter orodje za ključavničarstvo in mehaniko. Merkur, Puharjeva 6. 20822-7

LINOLEJ-TEKAČ ali preprogo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Linolej«. 20765-7

GALOŠE, SNEŽKE, za čevlje št. 35—36, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nizka peta«. 21045-7

HUBERTUS PLAŠČ, moški, zelen ali rjav, kupim. Višnjevec, trgovina v prehodu Nebotičnika. 22050-7

PUNČKO-PUPO (igrača) kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21070-7

POLHOVKO, dobro ohranjeno, kupim. Ceni. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Polhovka«. 21069-7

MAMA-MLEKO, prazne škatle, kupi trgovina Kaiser, Nunska 6. 21060-7

RADIO, kupim prvovrsten 5—6 cevni aparat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brezhiben«. 20986-7

JEDILNICO KUPIM, Barok, Biedermayer ali slično le res lepo dobro ohranjeno ali novo. — Naslov v upravi Jutra. 20983-7

V najem

PRIMEREN PROSTOR iščem za čevljarsko delavnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavnica«. 20792-17

MIZAR, DELAVNICO, kompletno, z vsem orodjem, še v obratu, dam v najem, eventuelno prodam. — Natančne ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Prilika«. 20958-17

GOSTILNO vzamem v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V mestu«. 20870-17

MAJHEN LOKAL za modni salon, v strogem središču, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Salon«. 20848-17

PISALNI STROJ portable, iščem na posodo. Plačam dobro in nudim polno kavcijo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20864-17

ZAPRTO SKLADIŠČE, suho za cca 20 kv. m, iščem za shrambo strojev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skladišče«. 21000-17

VELIKE PROSTORE, parketirane, za kakršno koli skladišče, v sredini Ljubljane, oddam v najem za nizko najemnino. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21027-17

Posest

NOVO HIŠO, dvonadstropno — zamenjam za parcelo ali večji kompleks. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Blizu mesta«. 20679-20

STAVBNO PARCELO, lepo, v izmeri 650 m², pri novi cerkvi v Sp. Šiški, prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20732-20

REALITETNA PISARNA Habijan Miro, Cigaletova 1, proda več lepih stavbnih parcel v vseh delih mesta po zelo ugodnih cenah. Krasna parcela v izmeri ca 500 m² že za 45.000 lir! Pohitite, dokler je še prilika! 20733-20

HIŠO ALI PARCELO v Rožni dolini ali Podrožnikom kupim. Koncesijonirani posredovalci zaželjeni! Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podrožnik in Rožna dolina«. 20734-20

OB IŽANSKI CESTI prodam 1100 kv. m veliko parcelo za 87.500 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ižanec«. 20935-20

HIŠA z veliko in suho vinsko kletjo in večjim zemljiščem naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vinska klet«. 20967-20

HIŠA, enonadstropna, z 1.000 kv. m vrta — zazidane ploskve 200 kv. m, ki se lahko uporabi za trgovino, gostilno ali za vsako drugo obrt, naprodaj. Nahaja se na najprometnejši cesti mesta. Hiša je dvonadstropna, s 7 stanovanji po 2 sobi in kabinet. Zajec Andre realitetna pisarna, Tavčarjeva ul. št. 10. 20969-20

PARCELE v Šiški, pri sv. Petru za Bežigradom, ob Plečnikovi avenji, in na vzhodni strani proda Zajec Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva ul. št. 10. 20968-20

POSOJILO DAM do 100.000 na vknjižbo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prima loco«. 20962-20

NA PROMETNI TOČKI prodam takoj trgovsko stanovanjsko hišo za 1,500.000 lir. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Vogalna hiša«. 20938-20

OB BLEIWEISOVI CESTI prodam takoj parcelo za L. 350.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kremen«. 20929-20

ZA 88.000 LIR prodam 575 kv. m veliko parcelo, takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo poceni«. 20930-20

ZA BEŽIGRAJSKO gimnazijo, prodam 2-nadstropno, komfortno hišo, takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ves komfort«. 20931-20

STAVBNO PARCELO, krasno, za Bežigradom, takoj prodam za 155.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stavbišče«. 20932-20

ENODRUŽINSKO VILO s krasnim salnim vrtom, z zelo velikim obsegom, takoj prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sadni vrt«. 20947-20

NA SONČNI LEGI prodam parcelo v izmeri 700 kv. m, za 65.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sončenje«. 20939-20

PO 75 LIR prodam 4500 kv. m zemlje ob glavni cesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ob cesti«. 20940-20

S 1000 m² VELIKIM lepo gozdnim vrtom in vilo, takoj prodam v Šiški. Cena zelo ugodna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tisoč kv.« 20942-20

V SREDIŠČU MESTA takoj prodam tronadstropno hišo za 1,400.000 lir. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Tronadstropnica«. 20943-20

HIŠO z dvema stanovanjima, takoj prodam za 390.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Krasna okolica«. 20944-20

PETSTANOVANJSKO hišo za Bežigradom takoj prodam za 600.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Razmere«. 20945-20

PARCELO V ŠIŠKI, v izmeri 750 kv. m, takoj prodam za 100.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Suh teren«. 20946-20

NA KRASNEM prostoru in zelo lepi legi v Šiški, prodam takoj parcelo za 200.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udobnost«. 20934-20

PARCELO za Bežigradom, takoj prodam za 350.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nad četrt milijona«. 20948-20

DRUŽABNIKA iščem za dograditev enonadstropne hiše, še v surovem stanju ali pa isto takoj prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Surovo stanje«. 20937-20

V IZMERI 600 m² veliko parcelo, takoj prodam za 240.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boročni center«. 20936-20

PARCELO na severnem delu, takoj prodam za 135.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Severni del«. 20926-20

LEPO PARCELO v D. M. v Polju, prodam za 50.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »D. M. P.« 20925-20

PARCELO v izmeri 850 kv. m. na Mirju — prodam za 220.000 lir. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miren kraj«. 20924-20

50.000 m² ZEMLJIŠČA po 35 lir takoj prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veliko zemljišče« 20927-20

PARCELO v ceni do 50.000 lir, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »V bloku«. 20831-20

DVONADSTROPNO hišo z lepimi poslovnimi lokali in stanovanji, takoj prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu dva milijona«. 20941-20

ZEMLJIŠČE, 20.000 in 10.000 m², znotraj bloka (gramozni teren), travnik 12.000 m², v Rožni dolini, prodam. 20970-20

VELEPODJETJE (stara, vpeljana, zelo zaposlena tvrdka), s 30 nastavljenci, se zaradi selitve pod ugodnimi pogoji proda. Del kupnine se lahko plača v obrokih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Potrebni znesek 800.000 lir«. 21029-20

PRODAM 2 stavbni parceli za strnjen sistem ob Šmartinski cesti po zelo ugodni ceni, in travnik ca. 3000 m², v bližini Opekarske ceste. Kunaver Ludovik, Ljubljana. 21076-20

Stanovanje odda

BREZPLAČNO sprejmem na stanovanje žensko, ki bi nekaj popoldnevov pomagala pri gospodinjstvu. Naslov v trafiki Tržaška 28. 20729-21

Stanovanja

GOSPODIČNA IŠČE prazno sobo ali enosobno ali dvosobno stanovanje za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj«. 20883-21a

1-SOBNO STANOVANJE išče stranka 3 oseb v mestu. Služba stalna, plača točna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točno plačilo«. 20896-21a

OPREMLJENO SOBO lepo, za 2 ali 3 osebe, s posebnim vhodom, kopalnico in kuho ali plin oddam Lapajne Miklošičeva c. 7-IV. 20893-23

ZAMENJAM 3-sobno stanovanje v mestu, z enakim ali večjim na periferiji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Po možnosti ob tramvaju«. 20952-21a

ZAMENJAM komfortno, 4-sobno stanovanje v centru za 2—3-sobno, isteko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Periferija izključena«. 20668-21a

ENOSOBNO, dvosobno ali trisobno stanovanje, išče za takoj ali pozneje 2-članska družina (brez otrok). Plačam tudi naprej. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik«. 20850-21a

STANOVANJE, 1 ali 2-sobno, pod vsakim pogojem, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »43«. 21043-21a

ENOSOBNO stanovanje iščem za dvočlansko družino, ki je ves dan odsotna, za 1. januar 1944. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. I. 1944«. 20892-21a

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO, oddam solidnemu in stalnemu gospodu s 1. dec. Naslov v vseh posl. Jutra. 20809-23

SOSTANOVALKO sprejmem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20642-23

SOBO s souporabo kuhinje iščem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Učiteljica«. 20646-23a

VELIKO SOBO, opremljeno z eno ali dvema posteljama, oddam boljšim osebam. — Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20675-23

ODDAM SOBO gospodu s 1. decembrom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 20749-23

OPREMLJENO SOBO, sončno, oddam takoj boljšemu gospodu. Vrhovčeva 9 pritličje, desno, Tabor. 20740-23

OPREMLJENO SOBO lepo, s posebnim vhodom oddam. Sv. Petra c. 44-I. 20584-23

LEPA SOBA s souporabo kopalnice, v centru mesta, tramvajska postaja — se odda boljšemu gospodu s 1. decembrom v Strossmajerjevi ulici 8 — pritličje, levo. 20966-23

ODDA SE LEPA SOBA s souporabo kopalnice 1 ali 2 gospodoma — v bližini kolodvora. Kotnikova ulica 15-II. levo. 20965-23

OPREMLJENO SOBO, lepo in svetlo, z vhodom s stopnic, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 20960-23

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice in centralno kurjavo oddam v Gledališki 16-VI, stanov. 20. Ogledati od 11. do 3. ure. 20895-23

KOT SOSTANOVALKO sprejmem boljšo gdo. (Strogi center). Naslov v vseh posl. Jutra. 20863-23

ELEGANTNO SOBO s posebnim vhodom oddam samo starejšemu, finemu gospodu. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20855-23

SONČNO SOBO v centru, s pohištvom ali brez — separirano, event. soupORABA kuhinje, brez perila in postrežbe, oddam boljši gospej takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva in poštena«. 20882-23

OPREMLJENO SOBO, veliko, središče, oddam samo boljšim osebam z lastno postelnino. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21012-23

OPREMLJENO SOBO lepo, s posebnim vhodom, oddam na Poljanski cesti št. 20, pritličje, desno. 20833-23

OPREMLJENA SOBA, sončna, se odda. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21006-23

OPREMLJENO SOBO s telefonom, primerno za pisarno, v središču, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 21010-23

SOBO ZA DVE OSEBI lepo opremljeno, oddam takoj. Ogled od 12 do 13. Bežigrad 7/I. 20878-23

OPREMLJENO SOBO, sončno, s posebnim vhodom in souporabo kopalnice, oddam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 20879-23

GOSPODIČNO sprejmem na stanovanje. Hrenova 17, dvorišče, pritličje, levo. 20766-23

OPREMLJENA SOBA s posebnim vhodom se takoj odda. Pelan, Emonska c. 10 a/I. 20767-23

LOČENO SOBO oddam eni ali dvema osebama; sprejmem sostanovalko, ki bi za protiuslugo pomagala par ur pri gospodinjstvu. Naslov v oglas. odd. Jutra. 21075-23

SOBA z 2 posteljama se takoj odda. Lazar, Gledališka ul. 12-II. 20979-23

Sobe išče

OPREMLJENO SOBO išče s 1. dec. mlad zakonski par. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čez dan odsotna«. 20770-23a

SOBICO s štedilnikom išče gospodična. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna«. 20581-23a

PRAZNO SOBICO v bližini bloka, iščem za shrambo pohištva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Znotraj bloka.« 20902-23a

MAJHNO SOBICO s štedilnikom ali pečico, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mati s hčerko«. 20949-23a

SOBO s separiranim vhodom za modni salon, iščem. Strogo središče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj - kurjava«. 20847-23a

PRAZNO SOBO iščem v okolišu Bežigrajske gimnazije ali luščilnice riža. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Resničan«. 20915-23a

DVE GOSPODIČNI iščeta sobico z štedilnikom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. december«. 21024-23a

SOBO, lepo opremljeno, z uporabo kopalnice, blizu pokrajinske uprave, iščem za takoj. Naslov pove hišnik, Prešernova 15. 20994-23a

MAJHNO SOBO, prazno ali opremljeno, za pisarno, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »42«. 21019-23a

Razno

PODJETNA GOSPA išče pošteno poštteno žensko, ki bi imela dobro ideo za ustanovitev skupne eksistence. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštenost-sloga«. 20790-37

O POSOJILIH na hise in posestva dobite informacije pri JUGO-KREDIT, Ljubljana, Beethovnova 15-II, levo. 20837-37

ANGLEŠKO konverzacijo ter pouk iz nizozemščine, želim. Le odlično govoreče osebe se naj zglasijo na naslov v poslovalnici Jutra 20666-37

PROTIVREDNOST dam za damske snežke št. 38—39 in otroške škorenjčke ali snežke za 3—4 letnega otroka. Naslov prosim pustite v ogl. odd. Jutra. 20751-37

IZPOSLUJEM NAKUP in prodajo v bančnih, denarnih in blagovnih poslih ter kupoprodajo nepremičnin. Alojzij Planinšek, Li., Knafljeva 3/I (prej Dvoržakova). 20738-37

DIPLOM. TRGOVEC želi spoznati damo, katera bi mu omogočila eksistenco. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Diplomirane«. 20712-37

KORENJE zamenjam Naslov v oglas. odd. Jutra. 20699-37

POZOR! Krojač Hren, Prešernova št. 54-I, prevzema vsakovrstna popravila, kakor tudi obračanje damskih in moških oblačil. Cene solidne! 20517-37

POIZVEDBA Prosim, kdor kaj ve o Janku Kokalju iz Vižaje gore, ki je bil interniran v Renecju, naj se zglasi pri L. Perku, Studentovska ulica 3-II. 20669-37

GOSTILNIČARJI! prevzemam prevoze vina iz Vipavske doline in s Krasa. Interesenti naj sporočijo svoje naslove na ogl. odd. Jutra pod »Prevoz vina«. 20663-37

LASTNIKI GLASOVIRJEV Poslužujte se moje telefonske št. 30-23, ki je v novem, ravnokar izšlem imeniku. Uglaševalec glasovirjev Jurásek, Zrinjskega 7-II Ljubljana. J-337-37

POZOR! POZOR! Znanstvenik psiholog — Moder — se nahaja v Ljubljani, Trstenjakova ulica 1-I. levo, poleg kavarne Majcen. Iz pisave vam pove značaj in prihodnjost. Razloži vam astrološka in hiromantska vprašanja. Pišite mu, ali pa se osebno javite dnevno od 15.30 do 17. ure. M.—336-37

NEMSKO KONVERZACIJO in pouk nudi izobražena gospa. Konverzacija v skupini 5—7 oseb, zelo majhen honorar Kongresni trg 13-II. 19864-37

VAŠE ROKAVICE, torbice, vsakovrstne čevlje kakor tudi semiš, najceneje barva in čisti Hairula Džemal, Mestni trg 11. 19241-37

DRVA DAM za dobro ohranjeno moško kolo ali škornje št. 42. Poljuška 16. 20950-37

PLETILNICO prodam, dam v najem ali sprejmem družabnika(-co). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Središče mesta«. 20857-37

STARE KRAVATE popravljamo, izdelujemo perilo za otroke in novorojenčke, entlamo pleničke in drugo. AER, Novi trg 5. 20836-37

IZGUBILA SEM: 5 karte za krompir, bolniško dodatno in karto za otroke. Najditelj se naproša, da odda na naslov kart. 21066-37

DAMSKO ZAPESTNICO, ki mi je drag spomin, sem izgubila dne 18. t. m. v tramvaju št. 2, okrog pol šestih zvečer, od glavne poste do kolodvora. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v upravi Jutra, — (Melveček Vladimir). 21058-37

POSOJILA, kratkoročna daje proti zadostnemu jamstvu Splošno kreditno društvo, r. z. z o. z. v Ljubljani, Ulica 3. maja št. 5. 21018-37

ČRN MUF je pozabila revna begunka 17. t. m. v zadnjem večernem tramvaju pri Sv. Križu. Ji je drag spomin, zato prosi najditelja, da ga odda proti dobri nagradi v upravi Jutra 21000-37

ILIRSKI OVČAR, črnosiv, mlad, sliši na ime Hrust, se je zatekel. Odda naj se ga proti nagradi, Butara, Ciril-Metodova 82. 20974-37

SEMIŠ ČEVLJE, rjave, št. 39, popolnoma nove, zamenjam za protivrednost. Naslov v oglas. odd. Jutra. 21005-37

POPRAVLJAM PUNČKE ter delam lasulje. Salon »Fančie«, Kongresni trg 3. 20811-37

FOTOAPARATE vseh vrst, fotopribor in sličnе predmete kupuje in sprejema v komisijo Fototehnika, Tyrševa 15. Boljšo maloslikovno kamero vzamemo v račun za nov radio-kovčeg, 5 plus 1. 20763-37

INSTRUKCIJE NOVI TRG 5. Poučujemo dijake brez šole vse predmete. Tudi razne jezike. Nadzorstvo ljudskošolskih otrok: dopoldne in popoldne. Prijave dnevno. Honorar zmeren. 221072-37

PREMOG IN DRVA odstopim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Celo za pole«. 21075-37

ROKAVICO, desno, volneno, rjavo, sem izgubil 9. nov. Za najditelja nepomembna. Prosim, izročiti jo proti nagradi v Učiteljski knjigarni, Frančiškanska 6. 21062-37

TEL. 2951
DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA CESTA
in Frančiškanska 10

Prevodi, prošnje, prepisi, razmnoževanja, informacije »SERVIS BIRO«, Šelenburgova ul. 4 tel. št. 2109

Ženitve

GOSPODIČNA, mlajša, ki se želi seznaniti v svrho ženitve z družabnim gospodom, v moških letih, se prosi da sporoči svoj naslov z sliko, katera se bo zajamčeno vrnila in pod popolno diskrecijo. Tem potom iščem poznanstva ker ne hodim v družbe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen neoženjen«. 20776-25

VDOVA srednjih let išče resnega znanja s starejšim gospodom. Slika zaželjena. Neanonimni dopisi na oglas. odd. Jutra pod »Upokojenec«. 20725-25

SIMPATIČEN GOSPOD, delavec, v najlepših letih, želi v svrho ženitve znanja s pošteno gospodično ali vdovo 30—40 let. Resne ponudbe pod »Skupno stanovanje« na oglasni oddelek »Jutra« 20856-25

30 LET STARI ločenec, ne po svoji krivdi, s svojim domom, želi znanja v svrho ženitve z mirno in pošteno gospodično. Dopisi na ogl. odd. Jutra pod »Preprosto dekle«. 20876-25

NAROČITE SE NA ROMANE
DK
DOBRE KNJIGE

VELIKA BLASNIKOVA PRATIKA za leto 1944

Pajk
KLOBUČARNA »PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klobukov — Se priporoča
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 38
MIKLOŠIČEVA CESTA 12 (Nasproti hotela Union)

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, polbrata in strica, gospoda

Ivana Gosaka

tolažili, izrekamo iskreno zahvalo. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnemu med dolgo boleznijo lajšali trpljenje, ga spremili na zadnji poti in ga kakor koli počastili.

Ljubljana, 20. novembra 1943.

GOSAKOVI

†

Dotrpel je naš ljubljeni mož, oče in tast, gospod

Jurij Kramberger

višji davčni kontrolor v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 21. t. m. ob 4. uri popoldne z žal — kapele sv. Jožefa — na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Logatec, dne 20. novembra 1943.

Globoko žalujoči:
JOSIPINA, žena
Dr. ROBERT, sin
MARIJA roj. GOSTIŠA, snaha
in ostalo sorodstvo

†

Umrl nam je naš ljubljeni sin, brat, stric in svak, gospod

Karol Ahčin

MESTNI RAČUNSKI INSPEKTOR

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 21. t. m. ob 3. uri popoldne z žal — kapele sv. Nikolaja — k Sv. Križu.

Ljubljana, 19. novembra 1943.

ŽALUJOČI OSTALI

†

Dne 26. oktobra t. l. ob 8.30 zjutraj sta nas za vedno zapustila:

naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma tatek, brat itd., gospod

Jože Zorko

sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani, rez. kapetan I. kl.

naš iskreno ljubljeni brat, svak itd., gospod

Cvetko Zorko

posestnik, gostilničar in župan občine Bela cerkev, rez. poručnik

K večnemu počitku smo ju položili dne 28. oktobra 1943 na farno pokopališče v Beli cerkvi.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 26. t. m. ob 8.30 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani (oltar Marija Pomagaj).

Novo mesto, Družinska vas, Ljubljana, Brus (Srbija), Varaždin, Duplica, dne 20. novembra 1943.

Žalujoči:

NUŠA roj. KERSNIK, soproga
BERTKA, JOŠKO, otroka
MICA por. KERSNIK, sestra

ZORA, ANGELA poroč. MEDVEŠ, s. MARCELINA, VINKO, MILKA, ROMAN, FRANCI, sestre in bratje; ANTON MEDVEŠ, svak

in ostalo sorodstvo

Schriftleiter - Urejuje: Davorin Ravljen. — Für das Konsortium »Jutro« als Verlag - Za konzorcij »Jutra« kot izdajatelja: Stanko Virant. — Für »Narodna tiskarna A. G.« als Druckstelle Za »Narodno tiskarno d. d.« kot tiskarnarja: Fran Jeran. — Für den Inseratenteil verantwortlich - Za inseratni oddelek odgovarja: Ljubomir Voličič